

6-7 • 30.6.2021

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven evankelisluterilaisten seurakuntien lehti

Siunausta kesään!



Uutisankkuri Jussi-Pekka Rantanen ja empatian tärkeys

► Sivu 16



Rippikoulussa pysähdytään isojen asioiden äärelle

► Sivut 8-9



Kirsi Soinisen vinkit harmoniseen elämään

► Sivu 12

kirkkojakoti.fi



Myötätunnon kirkolta odotetaan ROHKEUTTA

Kaupunkilaiset odottavat kirkon auttavan vanhuksia ja vähäosaisia ja järjestävän toimintaa lapsille ja nuorille. Tuoreen tutkimuksen mukaan Kuopion seurakuntaa kohtaan koetaan myötätuntoa ja tyytyväisyyttä.

Hyvä, etäinen, tuntematon. Perinteinen, monipuolinen, tavallinen, aktiivinen. Laaja, tylsä, luotettava. Näin ihmiset kuvailevat Kuopion seurakuntaa tuoreessa seurakuntien tunnettuutta mitanneessa tutkimuksessa.

Kahdentoista suuren kaupungin alueilla tehdyssä kyselyssä kävi ilmi, että seurakuntaa pidetään luotettavana mutta rutiinimaisina toimijoina. Kuopion alueen vastaajat kokevat kirkkoa ja lähintä seurakuntaansa kohtaan eniten myötätuntoa, tyytyväisyyttä, iloa ja kiinnostusta, osa myös pettymystä. Lähin seurakunta herättää kuopiolaisvastaajissa tyytyväisyyttä ja iloa enemmän kuin kirkko valtakunnallisesti. Valtaosa suhtautuu Kuopion seurakuntaan myönteisesti tai neutraalisti.

Kirkon rooli auttajana korostuu

Kaupungeissa asuvien suomalaisten suurimmat odotukset kirkkoa kohtaan liittyvät auttamiseen. Seurakuntien toivottiin etenkin pitävän huolta vanhuksista, järjestävän toimintaa lapsille ja nuorille, huolehtivan vähäosaisista ja tukevan ihmisiä kriiseissä. Kirkkoon kuuluvilla ja kirkkoon kuulumattomilla korostuivat samat asiat.

Kyselyyn vastaajia pyydettiin arvioimaan seurakuntien tekemien asioiden tärkeyttä ja niissä onnistumista. Suurimmat erot odotusten ja onnistumisten välillä olivat vanhuksista huolta pitämi-

sessä, vähäosaisista huolehtimisesta ja elämän kriiseissä tukemisesta.

Enemmistö (68 %) kuopiolaisvastaajista pitää kirkon jäsenyyttä tärkeänä eikä ole harkinnut eroavansa kirkosta. Jäsenyys on naisille merkittävämpää (73 %) kuin miehille (62 %). Alle 45-vuotiaiden vastaajien sitoutuminen kirkkoon on selvästi heikompaa kuin heitä vanhempien. Kirkon jättäneet perustelevat eroaan etenkin arvoeroilla, yhteisen uskon eroilla ja sillä, ettei koe saavansa kirkollisverolle vastinetta.

Seurakunnat tarvitsevat lisää kokeilumielitä

”Meidän on ihan oikeasti mentävä ulos ihmisten pariin ja puhuttava asioista, jotka ihmisiä mietityttävät, ja sillä kielellä, jota kaikki ymmärtävät. Kirkon on oltava enemmän mukana ajassa ja ihmisten arjessa”, sanoo **Pekka Niiranen**, joka on luottamushenkilöiden edustaja Kuopion seurakuntien viestintäryhmässä.

Rohkeuteen seurakuntaa kannustaa myös viestintäryhmän puheenjohtaja, kirkkoherra **Hannu Koskelainen**.

”Kirkon Ovet auki -strategia ja tämä tutkimuskin haastavat kirkkoa erilaisiin uusiin kokeiluihin. Kirkon tulee rohkeasti heittäytyä kokeiluihin eikä tule pelätä epäonnistumista. Aina pitää yrittää uutta.”

Koskelaista yllätti jonkin verran arviot kirkosta etäisenä ja tuntemattomana. ”Kirkko, joka on juuri tehnyt historiallisen digiloikan ja onnistunut kertomaan

itsestään uusilla kanavilla, jää kuitenkin ihmisten mielissä koko lailla etäiseksi.”

”Suomalaiset odottavat seurakunnilta konkreettista työtä kristillisen lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi. Havainto haastaa seurakuntaa pohtimaan paitsi resurssien suuntaamista, myös entistä selkeämmin viestimään lähimmäisenrakkauden merkityksestä osana kirkon uskoa ja perustehtävää”, tutkimustuloksia pohtii Kirkon tutkimuskeskuksen tutkija **Kimmo Ketola**.

Media, hautausmaat ja perhejuhlat tärkeitä

Valtaosalla kokemukset viimeisimmästä kohtaamisesta seurakuntien kanssa olivat myönteisiä. Yli puolet sanoi kohdanneensa oman alueensa seurakunnan uutismedian kautta, joita ovat mm. seurakuntalehti, muut lehdet, televisio ja mainokset (58 %). Seuraavaksi tärkeimmäksi kohtaamispaikaksi vastaajat ilmoittivat hautausmaan (49 %). Kuopiossa noin joka kolmas kaupunkilainen oli osallistunut johonkin kirkolliseen toimintaan, kuten häihin tai hautajaisiin.

Tärkeimmiksi paikoiksi Kuopion vastaajat nimesivät kirkon, Tuomiokirkon ja hautausmaan ja seuraavaksi eniten mainittiin keskustan seurakuntien tiloja. Henkilöinä Kuopion seurakunnista nousevat mieleen piispa **Jari Jolkkonen** ja eri seurakuntien kirkkoherrat. Myös useita muita työntekijöitä mainittiin.

Kaikista kyselypaikkakuntien seurakuntalehdistä Kirkko ja koti on selväs-

ti luetuimpia: lähes seitsemän kymmenestä tuntee lehden ja on lukenut sitä, ja vain yksi kymmenestä ei tunne lehteä edes nimeltä. Kirkko ja koti -lehti on kuopiolaisille sitä tutumpi, mitä vanhemmasta vastaajasta on kyse. 45-vuotiaista ja sitä vanhemmista useampi kuin kolme neljästä lukee lehteä. Naisia lehti kiinnostaa jonkin verran enemmän kuin miehiä. Painettu lehti on vielä verkkolehdeä suosittu. Nuoria vastaajia verkkolehti kiinnostaa painettua lehteä enemmän, ja kaikkiaan verkkojuttuihin paneutuu noin kolmannes vastaajista.

Lehtijuttujen kiinnostavimmiksi aihepiireiksi vastaajat ilmoittivat hyvinvoinnin ja terveyden, ihmissuhdeaiheet ja henkilöhaastattelut. Erityisesti naisia kiinnostavat myös paikalliset aiheet ja ilmiöt. Reilu puolet (58 %) vastaajista haluaisi lehden ilmestyvän painettuna myös tulevina vuosina.

”Kirkko ja koti -lehden merkitys ihmisten kohtaamisessa ja tietolähteenä tarkoittaa sitä, että meidän kannattaa myös jatkossa panostaa jokaiseen kotiin jaettavaan paperiseen lehteen”, sanoo Pekka Niiranen.

Seurakuntien tunnettuuskyselyn toteutti Norstat Finland Oy seurakuntien ja Kirkon viestinnän toimeksiantona, yhteistyökumppaneina toimivat Kirkon tutkimuskeskus ja NayaDaya Oy. Kysely tehtiin verkkokyselynä kevättalvella 2021, ja kaikkiaan siihen vastasi 6 796 kaupunkilaista 12 suuressa kaupungissa.

SINI-MARJA KUUSIPALO

LYHYESTI

Seurakuntien vapaaehtois-työntekijät ovat sitoutuneita

NUORTEN innokkuus vapaaehtoistyötä kohtaan näkyi Vapaaehtoistyö Suomessa -tutkimuksessa, joka teetettiin maaliskuussa 2021. Sama näkyy, kun tuloksia vertaillaan seurakuntien vapaaehtoistyötä tekeviin. Vapaaehtoistyötä tehdään jokaisessa ikäluokassa, mutta myös yli 65-vuotiaat ovat erityisen sitoutuneita seurakuntien vapaaehtoistyyöhön.

Seurakunnissa vapaaehtoistyötä tekevät erityisesti eläkkeelle siirtyneet suomalaiset, mutta myös koululaisten ja opiskelijoiden osuus on merkittävä.

Nuorten eli 15–24-vuotiaiden osuus on yli neljännes kaikista seurakuntien vapaaehtoistyötä tekevästä, yli 65-vuotiaiden osuus on vastaavasti yli kolmannes.

Seurakuntien vapaaehtoistyötä oli kulu-

prosenttia kyselyyn vastanneista. Vapaaehtoistehtävissä korostuivat hengel-

Muihin vapaaehtoistyöntekijöihin verrattuna seurakuntien vapaaehtoiset tekevät todennäköisemmin pitkäkestoista kuin lyhytkestoista ja enemminkin säännöllistä kuin satunnaista vapaaehtoistyötä. Myös kysyttäessä tulevaisuuden vapaaehtoistyöstä lähes kaksi kolmesta seurakuntien vapaaehtoisesta kertoi aikovansa tehdä vapaaehtoistyötä yhtä paljon kuin nyt.

KATSE KIRKKOON



JUANKOSKEN Ylösnousemuksen kirkko

PÄÄKIRJOITUS



Rakasta lähimmäistäsi

Valtteri Parikka pohti 13.6. Helsingin Sanomien kolumnissaan: ”Miksi oikeastaan kuulun kirkkoon, vaikken siellä koskaan käy? Kirkolla on edessään eräänlainen paradoksi: toisaalta kirkon toivotaan uudistuvan, toisaalta juuri kristillisyyden ikaikaiset perinteet ovat yhdessä pitävä voima.”

Keskusteltuaan muutaman papin kanssa Parikka päätti onneksi jäädä kirkon jäseneksi.

Parikan kaltaisia pohtijoita on paljon. Äskettäin julkaistun kirkon tunnettuustutkimuksen mukaan kirkolla on haasteita, sillä jäsenyyteen sitoudutaan aiempaa hatarammin. Kuopiolaisista yksi kymmenestä ilmoitti osallistuvansa kirkon toimintaan viikoittain tai kuukausittain.

Kuopion seurakunnat ovat suunnitelleet tulevaisuuttaan rakenneselvityksen muodossa. Tuomiokapituli ei pitänyt keskustan seurakuntien liitoshanketta tarkoituksenmukaisena. Seurakuntayhtymässä olisi muun muassa tehtävä nykyistä selkeämpi kiinteistöstrategia, joka perustuu huolelliseen kiinteistöjen käytön ja tarpeen arviointiin. Kiinteistöstrategian uudistaminen on parhaillaan käynnissä.

Kirkossa käyminen tai toimintaan osallistuminen ei ole suomalaisille merkittävin tekijä jäsenyydelle. Kirkon työtä halutaan tukea silloin, kun se tekee jotain konkreettista kristillisen lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi. Tämä on monille tärkein syy kuulua edelleen kirkkoon.

Pidetään huolta
toisistamme

Raamatussa esitetään rakkauden kaksoiskäskey Jumalan lain tiivistelmäksi: ”Rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi”. Matt 22:39.

Myös kymmenessä käskyssä kolme ensimmäistä koskevat ihmisen suhdetta Jumalaan. Lopuissa on kyse ihmisten välisistä suhteista. Ne ovat lähimmäisen rakastamista tarkoittavia moraalisia velvoitteita.

*Herran ristin kantajiksi meidät kaikki kastettiin,
lähimmäisten auttajiksi arkipäivän askeliin. Virsi 442:1*



Lähde: Seurakuntien tunnettuuskysely 2021, Kuopio, vastaajia 508

Kuva: Kirkon tutkimuskeskus

KUUKAUDEN VALINNAT

100

SATA kirkon työntekijää on kevään aikana koulutettu nuorille suunnatun Sekasin-
chatin päivistäiksi.

265

TÄNÄ kesänä Suomessa on avoinna noin 265 tiekirkkoa, jotka tarjoavat rauhasan tauko-paikan matkailijoille.

15 000

TV-DOKUMENTTI *Paavo ja minä – Viimeisten kiusausten tarina* sai Kirkon mediasäätiön tukea 15 000 euroa. Dokumentin ohjaa **Satu Väättäinen**, käsikirjoittajana on Kuopion piispa **Jari Jolkkonen**.



KUOPION seurakuntien Perheasiain neuvottelukeskukseen perheneuvoja **Kati Häkkinen** sekä Siilinjärven seurakunnan kirkkoherra **Olli Kortelainen** ovat saaneet rovestin arvonimen. Piispa **Jari Jolkkonen** myönsi arvonimen 20. toukokuuta.



KESÄKUUN puolivälissä ilmestyi kaksi kotimaista raamatunkäännöstä: Luukkaan evankeliumi selkokielellä sekä Evangeliumeh anarâškielân eli Evankeliumit inarinsaameksi. Tekstit on julkaistu osoitteessa Raamattu.fi. Luukasta selkokielellä sekä inarinsaaamenkielistä Markuksen evankeliumia voi myös kuunnella äänikirjana Pipliäsovelluksessa. Julkaistavat käännökset on tehnyt Suomen Pipliaseura. Selkokielen tarve Suomessa on kasvanut. Selkokieltä tarvitsevat ihmiset, joilla on vaikeuksia lukea tai ymmärtää yleiskieltä. Synnynnäisesti selkokieltä tarvitsevien lisäksi maahanmuuttajien ja ikäihmisten määrä kasvaa. Toisaalta nuorten lukutaito on heikentynyt.

RUKOILEN

*Kristus olkoon lähelläni,
kummallakin puolella,
Kristus seisköön edessä ja takana,
Kristus vierellä, missä kuljenkin,
Kristus ympärillä, päällä ja allakin.*

Kristus sydämessä ja sielussa,
Kristus sydämen aarelippaassa,
Kristus valvokoon oikukasta
sydäntä,
Kristus kotona, ei koskaan etäällä.

Pyhän Patrikin mukaan

SUKELLA sukusi historiaan

Sukututkimus on suosiotaan kasvattava harrastus, johon jää helposti koukkuun.

Kesäaikaan monet suomalaiset viettävät erilaisia sukujuhlia, joissa tavataan ukkeja, mummeja, serkkuja ja kaukaisempia sukulaisia. Muistellaan menneitä ja katsellaan ehkä perhepottejakin.

Lomareissujen yhteydessä tulee kenties pistäydittyä myös lapsuuden paikkakunnilla ja niiden hautausmailla, joissa edesmenneet sukupolvet lepäävät. Vanhoja hautakiviä katsellessa herää herkästi uteliaisuus oman suvun henkilöitä ja heidän vaiheitaan kohtaan.

Nämä kokemukset ovat omiaan inspiroimaan ihmisiä sukututkimuksen pariin. Halutaan tietää enemmän siitä, kuka minä olen, mistä tulen ja millaisia sukulaisuussuhteita historiani pitää sisällään.

Löytyisikö aatelisverta?

Savon Sukututkimusharrastajat ry:n hallituksen jäsen ja pitkäaikainen aktiivi **Reetta Väänänen** on ilolla pannut merkille lisääntyneen kiinnostuksen sukututkimusta kohtaan.

”Ihmiset haluavat tietää juurensa. Ne alkavat kiinnostaa erityisesti keskiajassa. Aika moni ryhtyy tutkimaan sukunsa noin 40–50-vuotiaana, mutta viime aikoina myös nuoremmat ovat innostuneet sukututkimuksesta.”

Väänänen itse on perehtynyt oman sukunsa vaiheisiin jo 60-luvun alusta lähtien.

”Kimmokkeena toimi isäni 50-vuotislahjaksi saama sukutaulu.”

Jokainen tutkimusta aloitteleva pohtii enemmän tai vähemmän tosissaan, josko suvusta löytyisi aatelisverta, julkikkusia tai muuten vain jännittävän elämäntarinan omaavia ihmisiä.

”Aatelisia löytyy enemmän eteläsuomalaisista suvuista, täällä Savossa niitä ei niinkään ole tullut vastaan”, Väänänen paljastaa.

Entä onko Väänäsen omissa tutkimuksissa löytynyt yllätysnimiä?

”Hiljattain kävi ilmi, että olen sukua muun muassa jääkiekkovalmentaja **Jukka Jalo-selle**, Duudsonesta tutuksi tulleelle **Jukka Hildénille** ja kansanedustaja **Hjal-lis Harkimolle**.”

”Sukututkimus on siitä jännää, ettei se koskaan tule valmiiksi. Aina löytyy uutta tutkittavaa ja se tekee hommasta aika koukuttavaa.”

Yhdistyksessä pääsee alkuun

Väänänen uskoo, että yksi syy sukututkimuksen suosion kasvuun on materiaalien löytäminen digitaalisessa muodossa. Muun muassa suurin osa kirkonkirjoista löytyy nykyään digitoituina aina 1900-luvun alkupuolelta saakka.

”Se on helpottanut kovasti tietojen saamista verrattuna siihen aikaan, kun kaikki vielä piti selvittää papereista. Silti tiedot kannattaa tarkistaa mahdollisuuksien mukaan alkuperäislähteistä.”

Nykyään sukupuiden laatimisen tukena käytetään paljon myös dna-tutkimusta. Toimijoita on useampia, mutta Väänä-

sen mukaan esimerkiksi FamilyTreeDNA-palvelu on osoittautunut toimivaksi ja luotettavaksi.

”Jos syöttää tietonsa dna-palveluun, voi sukulaisuussuhteita löytyä ympäri maailmaa.”

Moni asiasta kiinnostunut varmasti miettii, kuinka päästä alkuun oman sukupuunsa selvittelyssä.

”Alan yhdistyksiin kannattaa olla yhteydessä, jos sellaisia lähitienoita löytyy. Esimerkiksi meillä Savon Sukututkimusharrastajissa järjestetään sukututkimuksen opetusta kaikille halukkaille.”

Väänänen huomauttaa, että koronan takia yhdistyksen opetus- ja muu toiminta on ollut tauolla.

”Meidän piti myös saada kirjaston juuri avautuneeseen Kanttiin sukututkimukselle uusi oma huone sukututkijoiden käyttöön. Sellaista emme kuitenkaan saaneet, vaan uusi tila on ahtaampi ja epäkäytännöllisempi kuin entinen. Tästä olemme olleet pahoillamme.”

Tutkimus kysyy kärsivällisyyttä

Väänänen painottaa, että sukututkimus ei ole kärsimättömän ihmisen harrastus.

”Aikaahan tämä vaatii ja vähän semmoista salapoliisin luonnetta. Välillä vastaan saattaa tulla kinkkisempiä paikkoja.”

Esimerkiksi kansallisarkiston digitoimia, alle sata vuotta vanhoja kirkonkirjo-

ja pääsee tutkimaan vain tutkimusluvalla, joka haetaan käyttöluvanmenettelyllä.

”Yhteen aikaan oli yleistä, että kun vävy tuli taloon, hän otti vaimonsa sukunimen. Tämä kannattaa pitää mielessä, sillä se hämää monia tutkimuksen harrastajia.”

”Niin ikään on syytä olla tarkkana 1900-luvun alkupuolen sukunimien suhteen, tuolloinhan oli meneillään varsinainen nimien suomalaistamisbuumi. Kymmenet tuhannet ihmiset vaihtoivat vierasperäisen sukunimensä suomalaisemmaksi.”

Väänäsen mukaan sukututkijalle on etua myös kielitaidosta. Muun muassa kirkonarkistojen asiakirjat olivat 1800-luvun loppupuolelta saakka kirjoitettu pääasiassa ruotsiksi.

”Itse opiskelin aikoinani venäjää ja siitä on ollut hyötyä Karjalan alueen vanhoja kirkonkirjoja tulkitessa.”

”Jotkut dokumentit on kirjoitettu vanhaksi suomeksi ja sitä voi olla hyvin vaikea tulkitä.”

HELI HARING



Hyviä lähteitä

- + Suomalaisen sukututkimuksen keskeisimpiä lähteitä ovat kirkonkirjat, joiden avulla tutkimus voidaan yleensä ulottaa 1600- ja 1700-lukujen taitteeseen. Suurin osa seurakuntien kirkonkirjoista on digitoitu niiden alusta 1860-luvulle ja suhteellisen kattavasti aina 1900-luvun alkupuolelta saakka. Yli sata vuotta vanhoja digitoituja kirkonkirjoja pääsee tutkimaan Kansallisarkiston Digitaaliarkiston ja Suomen Sukuhistoriallisen yhdistyksen (SSHY) Digiariston kautta.
- + Kirkonkirjojen tutkimuksessa sukututkijan keskeisin apuväline on HisKi-tietokanta sekä luovutettujen alueiden osalta Karjala-tietokanta eli KATIHA.
- + Kirkonkirjojen ohella sukututkimuksen peruslähteisiin kuuluvat henkikirjat sekä erilaiset veroluettelot. Henkikirjojen ja vanhempien tiliasiakirjojen avulla sukututkimuksessa voidaan päästä jopa 1500-luvulla eläneisiin henkilöihin.

MITÄ MIELESSÄ?



PETRI LÄNTINEN

Tanssin iloa syksyyn

Jo toisena vuonna peräkkäin koronapandemia aiheuttaa muutoksia Kuopio Tanssii ja Soi -festivaaliin. Viime vuonna kesäkuun tapahtuma peruttiin. Tänä vuonnakin festivaalin ylle alkoi kertyä tummia pilviä. Mutta eipä hätää, sillä aivan ilman tanssin ilotulitusta kaupunkilaiset eivät jää. Kansainvälisten ryhmien esityksiä on luvassa pitkin syksyä, aina elokuun lopulta marraskuulle.

Millaista ohjelmistoa on tulossa, festivaalin toiminnanjohtaja Anna Pitkänen?

"Julkaisemme ohjelmiston virallisesti vasta heinäkuussa. Sen verran voin tässä vaiheessa valottaa tulevaa, että elokuun esitykset ovat ulkotiloissa ja ne ovat ilmaistapahtumia. Loka- ja marraskuun esitykset puolestaan nähdään teatterilla, musiikkikeskuksel-

la ja kulttuuriareena 44:ssä. Suosittu Gaalakin ovat mukana ohjelmistossa ja ne nähdään marraskuussa. Tulossa on kovatasoisia vierailijoita."

Pystytkö vinkkaamaan jotain tärppiä?

"Esiintyjien ja ryhmien nimiä en saa vielä paljastaa, mutta erityisesti elokuun esitykset ovat jotain sellaista, mitä Suomessa ei ole aikaisemmin nähty. Luvassa on osallistavaa ohjelmistoa, johon yleisö voi itsekin lähteä mukaan ja mennä kokeilemaan."

Kuinka haasteellista tapahtuman järjestäminen on nyt ollut?

"Onhan tämä ollut aikamoinen paletti. Ohjelmaa ei ole haluttu julkistaa kovin aikaisin, koska tilanteet elävät ja eri maissa on päällä erilaiset koronarajoitukset. Tilanne on hankala myös

siksi, että pandemia on käytännössä tehnyt esiintyvien taiteilijoiden työskentelyn mahdottomaksi ja monet taiteilijat ovat joutuneet kokonaan vaihtamaan alaa."

Millä mielellä jäät eläkkeelle syksyllä?

"Hyvällä ja kiitollisella mielellä jätän pestini seuraajalle, **Johanna Rajamäelle**. Olen saanut olla tässä mukana vuodesta 1996 alkaen ja nyt on aika tehdä jotain muuta. Sormet jo syyhyävät päästä puutarhan kimppuun ja toivoisin voivani aloittaa myös maalausharrastuksen. En silti aio kokonaan unohtaa Kuopio Tanssii ja Soi -festivaalia, sillä aivan varmasti käyn katsomassa esityksiä jatkossakin."

HELI HARING

KOHTAAMISIA

Luonnonkauneutta työpaikkaetuna

LEIRIKESKUSHOITAJA Anu Erosen on toisaalta helppo ja toisaalta mahdoton markkinoida leirikeskusten palveluita. Erosen hoitaa leirikeskusten varaukset, markkinoinnin ja laskutukset sekä vastaa nettisivuista.



KAIIJA VUORIO

"Vuoden 2022 kesäleirit ja kaikki viikonloput on jo varattu, joten talvikaudeksi on tarjolla vain arkipäiviä."

Arkipalaverille ja kokouksille, retiriiteille ja työ-päiville etenkin huippuhieno Rytkyn leirikeskus antaisi loistavat puitteet.

Erosen päätyi leirikeskushoitajaksi pitkältä ravintolauralta.

"Halusin kokeilla jotakin ihan erilaista. Pidän siitä, että saan katsoa tulevaisuuteen ja suunnitella."

Ihan erilaiseen eli luonnonhelmaan hän päätyi 25 vuoden ravintolauran jälkeen. Työuran alkupisteenä oli kokin ammatti ja ravintolat lentokentältä Tarzaniin, Amarilloon, Rossoon ja Free-timeen. Opiskelu työn ohessa vei eteenpäin, ensin keittiömestariksi, sitten restonomiksi ja lopulta ylempään ammattikorke-

koulututkintoon ja ammatillisten aineiden opettajatutkintoon.

Ravintolatyö muuttui työksi kirkon tukipalveluissa, alkusi Siilijärven seurakunnassa pääemännän sijaisena ja vielä Puijon seurakunnassakin. Leirikeskushoitajan paikka tuli avoimeksi 2017.

Erosen koti on Jännevirrala, joten ajamista seurakuntayhtymän kolmen leirikeskuksen Hirvijärven, Rytkyn ja Poukaman välillä riittää. Lähiesiemiestä voi tosin tehdä etänä kotoakin käsin.

Yhtymän leirikeskukset eivät riitä palvelemaan kaikkia rippikouluikäisiä, sillä heitä on vuosittain yhtymän alueella noin tuhat.

KAIIJA VUORIO

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

**Hautaustoimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 040 505 6287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi



**Asianajotoimisto
Kalevi Pitkänen Oy**

Puistokatu 6,
70110 KUOPIO
puh. 017 282 2211
www.kalevipitkanen.com
aatsto@kalevipitkanen.com

Pitopalvelua

**Ilon ja surun keskellä
olemme palveluksessanne**

Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät ja lämpimät pitopöydät.
*pitopöytä sisältää tuoreet ruiskuoriset riisipiirakat ja perunarieskat ilman lisämaksua

Kotileivonnaiset tilauksesta, ilmainen kotiinkuljetus

Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henkilökunta jne.

Kotileipomo & Pitopalvelu PIIRAKKA & PULIKKA

Sari Tenhunen

p. 050 305 1737

piirakkapulikka@hotmail.com

KIRKON PIHAAN nousi hotelli ja niitty

Kirkon pihalla on vilinää: joku kantaa kastelukannua, toinen työntää kottikärryjä. Lapsia ohjataan taimien istuttamisessa. Pappi kiertää jäätelökopan kanssa.



NIITYN laitaan rakennettiin iso hyönteishotelli pörräisten majapaikaksi.

Näin sujui kesäkuinen luomakunnan sunnuntai Männistön seurakunnassa. Siihen huipentui seurakunnan ja Kuopion Puutarhaseuran pörräisprojekti, jossa edistetään pölyttäjien elinmahdollisuuksia ja luonnon monimuotoisuutta.

Projekti syntyi parin seurakuntalaisen saamasta herätyksestä. Ylen Pelasta pörräinen -sivuilta opittiin, että monet kaupungit ja kunnat osallistuvat pölyttäjien suojeluun. Mikseivät sitten seurakunnatkin? ”Seurakuntien pitäisi olla etunäissä luomakunnan ja Luojan työtovereina”, totesi projektiin alkumetreillä liittynyt **Ell-Maija Laaksamo**.

Asian ympärille kerääntyi joukko talkoolaisia. Kuopion Puutarhaseuraa kysyttiin mukaan, vastaus oli nopea. ”Tämä projekti sopii hyvin tämän vuoden teemaamme Puutarha ekotekona”, toteaa seuran puheenjohtaja **Anja Rämö**.

Idea Pyhän Johanneksen kirkolle perustettavasta niitystä sai kirkkoheralta ja puistotoimistosta vihreää valoa. Projekti eteni nopeasti: Aarin alue kuorittiin nurmesta, siemenille saatiin sponsorit puutarhaliikkeistä ja yksityishenkilöistä. Seurakuntalaiset kasvativat taimia. Talkoolaiset lapioivat, nikkaroivat ja kokoustivat. ”Ja konsultoivat”, lisää **Laura Siponmaa**, joka suorittaa projektissa teologiharjoittelua. ”Ei olisi tullut mitään ilman puutarhallija **Vieno Arpolan** osaamista.”

Arpola taas kiittää tuesta puutarhaseuran Anja Rämöä. Molemmat painottavat talkoolaisen merkitystä. ”Ilman mullan levittäjiä, kylväjiä, kastelijoita ja

roudari **Riitta Pääskystä** ei oltaisi tässä vaiheessa”, toteaa Vieno Arpola. ”Lisäksi erityiskiitos superhienon hyönteishotellin rakentajille **Reijo Kettuselle** ja **Jouko Taskiselle**”, hän jatkaa.

Projektin menestyksen salaisuus näyttää olevan talkoohenki. ”Niin saisi olla, että me työntekijät olemme mahdollistamassa ja seurakuntalaiset tekemässä yhteistä työtä”, visioi pörräispastoriksi kutsuttu **Oona Leiviskä**.

Niitty ja pörräisprojekti on myös huomattu. ”Ihastelua messusta ja projektista kuului useammasta suusta”, kertoo **Hilkka Heikkilä**, joka usein niittyä hoitaessaan juttelee ohikulkijoiden kanssa. ”Heille on kiva päästä kertomaan, mitä kirkon pihalla oikein on meneillään.”

PÖRRÄISPROJEKTIN TYÖRYHMÄ



LUOMAKUNNAN sunnuntai huipensi Männistön seurakunnan ja Kuopion Puutarhaseuran pörräisprojektin.

KOLUMNI

Elämän sietämätön arvaamattomuus

Kimmo Laiho eli leveästä hymystään tunnettu artisti ja tuottaja Elastinen on kiinnostava hahmo. Vuonna 2013 hänet valittiin Suomen positiivisimmaksi henkilöksi. Raati totesi Elastisen olevan innostaja, joka säteilee positiivista asennetta ja uskoa ympärilleen. Hänen terveet elämäntavat, kirkas tavoitteellisuus, vankka arvomaailma ja tinkimättömyys toimivat hyvänä esimerkkinä muillekin. Esiin nostettiin erityisesti Elastisen sanoitukset, joista välittyy myönteisyys ja vastuunotto omasta elämästä.

Elastisen tuotanto sisältää kuitenkin myös kappaleita, jotka ovat nous-

seet esiin keskusteltaessa suomiräpin seksistisyydestä. Laiho kommentoi asiaa juhlahaastattelussaan: ”Miten tämän muotoilisi fiksusti? Niitä biisejä ei kuultu 20-vuotisjuhlakeikalla. Jos johonkin ihmisellä pitää antaa oikeus, niin kasvuun ja muutokseen.”

Niin. Ajat muuttuvat ja me ihmiset siinä mukana. Se, mikä oli vielä vuosikymmeniä sitten normi, saattaa nykyisin aiheuttaa julkista paheksuntaa. Ja sille on syynsä. Meistä jokainen on varmasti tehnyt jotain sellaista, mitä nykyisellä elämäkokemuksella tekisimme toisin. Ainakin itsellä tulee mieleen muutamia juttuja, joita en juuri välittäisi muistella.

Mutta onko näissä kyse virheistä? Vanha viisaus kuuluu, että ihminen, joka ei tee virheitä, ei tee mitään muutakaan. Virheistä oppii, jos hyvin käy. Ja elämä on joka tapauksessa arvaamaton meille kaikille. Ennakkoon ei voi tietää olisiko kannattanut sittenkin valita toisin. Menneitä on turha murehtia ja märeh-tiä. Pääasia, että tänään elää niin hyvin kuin osaa – vaikka huomenna tänäinkin päivän valinnat saattavat näyttäytyä jo ihan eri valossa.

KATARIINA KUMMALA





ANTTI YRJÖLÄ

TAIVASTEN valtakunnan perustuslaki

Piispa Wille Riekkisen mukaan Vuorisaarnassa eteemme piirtyy kuva teräväsanaisesta ja -älyisestä opettajasta, joka huipensi Mooseksen lain vaatimukset äärimmilleen. Jumalan valtakunnan etiikka on ehdoton – mutta onneksemme niin on armokin.

Eksegeetti ja Kuopion emerituspiispa **Wille Riekkinen** luonnehtii Vuorisaarnaa ”taivasten valtakunnan perustuslaiksi”.

Jeesuksen seuraamis- ja kääntymyskehotusten kirjo koostuu lukuisista yksityiskohdaisista vaatimuksista, jotka huipentuvat kultaiseen sääntöön: ”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille. Tässä on laki ja profeetat.” Sääntö nousee muiden Raamatun lakien yläpuolelle ja tarjoaa armollisen mahdollisuuden soveltaa sinänsä ehdottomia kieltoja ja käskyjä.

”Armahtavuus on tarpeen silloin, kun joudutaan vaikeuksiin Jumalan valtakunnan etiikan ja oman arkirealismen ja raadollisuuden kanssa. Ei ole tarkoitus, että ihminen tukahdusi syntisyhteensä, vaan että hän kääntyisi ja tekisi parannuksen”, Riekkinen tähdentää.

Vuorisaarnan absoluuttisia-kin eettisiä ohjeita on osattava soveltaa siten, että ne pystytään ymmärtämään ja toteuttamaan rakkauden kaksoiskäskyn hengessä.

”Saarnasikermän tarkoituksena ei ole vain heijastaa ihmisen syyllisyyden ja vajavaisuuden varjokuvia tai korostaa pelastumista yksin armosta. Eettiset velvoitteet ovat kutsu konkreettiseen toimintaan, Jumalan ja lähimmäisen rakastamiseen tässä ja nyt.”

Rakkauden sanoma rautalangasta

”Vuorisaarnassa Jeesus ohjaa meidät aivan kuin rautalangasta vääntäen rakkauden salaisuuden äärelle.”

Auttamisen motiivit lähtevät rakkauden valtavasta voimasta, jota kehoitetaan osoittamaan kaikille. Se merkitsee posken kääntämistä ja omastaan antamista. Rukousta pahantekijän ja panettelijoiden puolesta, Wille Riekkinen tulkitsee Vuorisaarnaa.

Ihannokuva rakkaudesta huipentuu häkellyttävään ja ylivoimaiselta tuntuvaan vaatimukseen: ”Olkaa siis täydellisiä, niin kuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen.”

”Viimeistään tässä vaiheessa huomaamme, ettei täydellinen rakkaus onnistu meiltä ihmisiltä. Anteeksiantamuksen, sovinnon ja rakkauden merkit ovat Jumalan rakkautta, jonka hän meissä synnyttää.”

”Me emme pysty yksinkertaisesti herkeämään hyviksi. Mutta jos Kristus saa sijaa meissä ja oma itsekäs minämme suostuu astumaan taka-alalle, ihmeitä alkaa tapahtua. Me löydämme voiman ja motivaation kysellä Jumalan tahtoa, huomaamme lähimmäisemme ja löydämme elämän mielen”, Riekkinen rohkaisee.

Löperö ummistaa silmänsä

Wille Riekkisen mielestä Mestarrimme sanat rakkaudesta ohjaa-

vat oivallisella tavalla koko kristittyjen tehtävää ja näkyä lähimmäisyydestä.

”Vuorisaarna ohjaa meidät kerta toisensa jälkeen kysymään, miten me kristittyinä voimme levittää uskoa, toivoa ja rakkautta tähän maailmaan. Miten lohtua, oikeudenmukaisuutta ja rauhaa?”

Meidän on jatkuvasti kyseltävä, miten voisimme olla auttamassa kanssaihmistä, olipa hän lähellä tai kaukana, piispa muistuttaa.

”Rakkaus ei merkitse löperyyttä ja silmien ummistamista vääryyksiltä. Se merkitsee määrätietoista työtä, verkottumista muiden auttajien kanssa ja samalla suolana ja valona olemista.”

Rakkauden ja rukouksen olemukseen kuuluu, ettei niistä tule tehdä numeroa, julkisesti esiteltävää tai ihasteltavaa hyvettä.

Kaikki muutkin kuin autuat – armahtavaiset, hiljaiset, nälkäiset, rauhantekijät, vainotut ja itkevät – on kutsuttu Jumalan valtakuntaan.

”Vuorisaarna on siis selvää puhetta meille, jotka emme ole moitteettomia ja kaikesa onnistuneita. Päinvastoin, monesti olemme ahtaalla ja kuolemansyntien riepotehtavina. Pyhyys onkin Kristuksen vaikutuksen alaisena yhä syvempää synnin ja armon tuntoa.”

JANNE VILLA



Sinulle surun aikana

Sururyhmä aikuisille

tiistaisin 31.8., 7.9., 14.9., 28.9., 12.10., 26.10. ja 16.11. klo 17–18.30
Alavan seurakuntakoti, Keihäskatu 5 b.

Ohjaajat pastori Juha Välimäki ja diakoni Petra Kärkkäinen

Ilmoittautumiset viimeistään 16.7.

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

tai Alavan seurakunnan toimisto 040 4848 286 arkisin klo 9–15

Lisätietoja Juha Välimäki 040 4848 317, juha.valimaki@evl.fi

Sururyhmä itsemurhan tehneiden omaisille

torstaisin 19.8., 26.8., 2.9., 9.9., 23.9. ja 30.9. klo 17.30–19
Pyhän Johanneksen kirkko, Ampujanpolku 2.

Ohjaajat pastori Salla Tyrväinen ja diakoni Paula Vartiainen

Ilmoittautumiset viimeistään 6.8.

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

Lisätietoja Salla Tyrväinen 040 4848 320, salla.tyrvaainen@evl.fi

Paula Vartiainen 040 4848 407, paula.vartiainen@evl.fi

Sururyhmä nuorille

maanantaisin 6.9., 13.9., 20.9., 27.9. ja 25.10. klo 16–17.30

Vanha Pappila, Kuninkaankatu 12

Ohjaajat nuorisotyön ohjaajat Hanna Kärämä ja Anu Viippola

Ilmoittautumiset viimeistään 15.8.

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

Lisätietoja Hanna Kärämä 040 4848 474, hanna.karsama@evl.fi,

Anu Viippola 040 4848 408, anu.viippola@evl.fi

Riistaveden sururyhmä

keskiviikkoisin 15.9., 22.9., 29.9., 13.10., 20.10. ja 27.10. klo 13–14.30
Riistaveden seurakuntatalo, Keskustie 2

Ohjaajat aluepappi Kaisa Pihlajamäki ja diakoni Leena Vartiainen

Ilmoittautumiset 9.–31.8. Leena Vartiainen 040 4888 608,

Kaisa Pihlajamäki 040 4888 623.

Juankosken sururyhmä

keskiviikkona 15.9. klo 15, jolloin sovitaan muut kokoontumiset
seurakunnan virastotalo, Paasikoskentie 1

Ohjaajat aluepappi Eino Keihänen ja diakonissa Minna Puustinen

Ilmoittautumiset 16.8.–6.9. Minna Puustinen 040 4888 631,

Anita Hallikainen 040 4888 602.

Maaningan sururyhmä

perjantaisin 24.9., 1.10., 8.10., 15.10. ja 12.11. klo 10–11.30

Maaninkatalon Vorlokso, Maaningantie 32.

Ohjaajat diakoniatyöntekijät Hanna Rasa ja Tuula Makkonen.

Ilmoittautumiset viimeistään 17.9. Hanna Rasa 040 4848 372,

hanna.rasa@evl.fi

Ryhmiä on enintään 8 henkilöä.

www.kuopionseurakunnat.fi



KUOPION EV. LUT.
SEURAKUNNAT



KIRKON KUVAPANKKI / JUSSI VIERIMAA

TIEDE EI KUMOO uskoa, mutta muuttaa sitä

Tiede kumoaa uskon. Näin moni rippikoululainen olettaa. Jos hyvin käy, näkemys muuttuu kesän kuluessa.

Bussi pysähtyy kirkon pihaan ja Santeri kiipeää sisään. Alkaa matka rippileirille. Kiva hengaila kavereiden kanssa, mutta riparin varsinainen asia ei kolahda. Tiede kun kumoaa uskon, Santeri ajattelee.

Näin Santeri liittyy monien ikätovereidensa intuitioon. Tieteellisen maailman-

kuvan omaksunut ihminen ei voi uskoa Jumalaan ja tuonpuoleisiin asioihin. Tiede puhuu todellisuudesta, kun taas usko on satua.

Leiriviikon aikana Santeri hämmentyy. Riparin vetäjät ovat fiksuja aikuisia, mutta silti he uskovat vakavissaan Jumalaan. Heidän esimerkkinsä horjuttaa Santerin käsitystä, että usko on vain tyhmien juttu.

Niinpä hän laskee suojamuuria ja kuuntelee tarkemmin heidän puheitaan.

Puhutaan eri asiasta

Tunnelma sähköistyy luomista käsittelevällä oppitunnilla.

”Soopaa. Tiede kumoaa jumalauskot”, heittää joku nuori.

Ope tarttuu haasteeseen ja piirtää taululle ympyröitä. Ei ole olemassa yhtä tiedettä, vaan useita erilaisia tieteenaloja. Kukin pallo kuvaa jotakin tiedettä ja sen alaa.

Tähtitiede tutkii taivaankappaleita, biologia eläviä olentoja, historia ihmisyhteisöiden vaihteita ja niin edelleen. Mikään tiede ei näytä kohdistuvan itse Juma-



Erätauko syventää keskustelua elämästä ja kuolemasta

Tänäkin kesänä monet nuoret pysähtyvät isojen kysymysten äärelle rippikoulussa. Aiheet keskusteluihin nousevat sekä arkielämästä että Raamatusta. Monet juuri rippikoulu pysäyttää Raamatun äärelle.

Alavan seurakunnan rippikoulussa raamattutyöskentelyihin haetaan nyt uutta virtaa palkitusta Erätauko-menetelmästä.

”Monien vuosien ajan olemme huomanneet, että rippikoulussa perinteiset raamukset eivät innosta nuoria puhumaan, ei synny mehukasta keskustelua”, nuorisotyönohjaaja **Anton Berg** kertoo.

Raamukset ovat tyypillisesti olleet sellaisia, joissa raamatunkohdista keskustellaan isosten johtamissa pienryhmissä.

”Raamatturyhmät ovat yksi raamatutuopetuksen muoto. Perinteinen raamminen toisinaan ollut isosille vaikea tehtävä. Emme halua, että Raamatun äärellä keskusteluista jäisi kenellekään vaivaantunut olo”, nuorisotyön pappi **Anu Kiviranta** kertoo.

Rohkeutta jakaa ajatuksia ja unelmia

Rippikoulussa Erätauko tuo päivän aiheen ensin koko ryhmän keskusteluun. Kun aihetta on pohjustettu kaikille ja yhdessä on sovittu rakentavan keskustelun pelisäännöt, pääsevät nuoret jakamaan ajatuksiaan pienryhmissä ja sen jälkeen taas keskustelemaan yhdessä toisten kanssa. Myös omien oivallusten kirjaamiseen on tilaa.

Erätaukon ideana on tuoda erilaisia ihmisiä yhteen. Rippikoulun raamattukeskustelussa jokainen voi linkittää oman elämän arkisia asioita Raamatun maailmaan.

Erätauosta innostuneet Kiviranta ja Berg odottavat riparilaisten tekevän ajatuslöytöjä siitä, miten monenlaisia näkökulmia eri asioihin löytyy. Heidän rippikouluryhmissään keskustele-

luja käydään muun muassa ilmastoahdistuksesta, kärsimyksestä sekä ystäväydestä ja yksinäisyydestä. Rippikoulussa voi jakaa myös unelmia kirkosta.

Perustana turvallinen ilmapiiri

”Nuoria kyllä kiinnostaa puhua esimerkiksi peloista tai synnistä, mutta on eri asia uskaltaa kysyä ja ottaa puheeksi. Erätauko-keskusteluissa luomme turvallista ilmapiiriä”, Anton Berg vakuuttaa.

”Keskusteluissa ei tavoitella yksimielisyyttä vaan pyritään oppimaan toisten arvostamista ja rohkeutta osallistua keskusteluun. Rippikoulussa opetetaan, mitä kristinuskon on ja nuori saa pohtia, mitä se merkitsee hänen elämässään”, Kiviranta tiivistää.

”Rippikoulu on oivallusten paikka. On palkitsevaa, jos kuulee omanikäisten juttelevan eri asioista”, Berg sanoo.

Puhumisen pakkoa ei kuitenkaan ole eivätkä keskustelut ole rippikoulupäivästä kuin pieni osa. ”Jos nuorella on turvallinen ja hyväksytty olo, jo silloin rippikoulu on onnistunut”, Anu Kiviranta muistuttaa.

Erätauko-keskustelu antaa mahdollisuuden pysähtyä ja harkita asioita rauhassa. Parhaimmillaan se synnyttää uutta ajattelua. Erätaukon avulla on keskusteluja syvennetty ja myös hiljaisemmat puhujat pääsevät osallistumaan.

Erätauko-menetelmä on luotu Sitrasa vuosina 2016–2019, ja sen kehittämisestä vastaa Erätauko-säätiö kumppaneineen. Kirkon työntekijöille on järjestetty koulutusta menetelmän käyttöön. Erätauko-säätiö sai Kirkkohallitukselta Kirkon viestintäpalkinnon 2019–2020, ja tänä keväänä Erätauko-säätiön toimitusjohtaja **Laura Arikalle** myönnettiin sananvapauspalkinto rakentavan keskustelukulttuurin edistämisestä.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Rippikoulukesä 2021

- ✦ Kuopiossa kesällä erilaisilla rippikoululeireillä 800 nuorta ja yhteensä rippikoululaisia on tänä vuonna lähes 940 nuorta.
- ✦ Siilinjärvellä rippikoulua käy tänä kesänä 220 nuorta ja kaikkiaan seurakunnassa on rippikoululaisia tänä vuona 275.

laan, eivät edes uskontotieteet ja filosofia, jotka analysoivat ihmisten jumalakäsityksiä.

Jumalaa itseään ei siis saada suurenuslasin alle. Tämä johtuu siitä, ettei hän ole mikään tämän luomakunnan olio. Hän on tuonpuoleinen, toisenlainen, luonnon ylittävä todellisuus. Siksi mikään tiede ei tutki häntä, tiede kun selvittää vain tämänpuoleisia asioita.

Niinpä tiede ei voi ottaa kantaa Jumalan olemassaoloon, joten yleisväite tiede kumoaa uskon ei pidä paikkansa. Korkeintaan voidaan sanoa, että tiede ei osoita Jumalan todellisuutta, mutta se ei vielä ratkaise asiaa.

Näin siis riparin opettaja selittää. Tiede ja usko sijoittuvat eri sfääreihin. Toinen puhuu luonnosta, toinen Luojasta sen takana.

Uskoa on korjattu

Käsityksessä tieteen ja uskon jännitteestä on silti peräinkin, ope jatkaa. Monet

tutkimuksen löydöt ovat pakottaneet kristittyjä muuttamaan uskonkäsityksiään. Klassisia esimerkkejä ovat luomakunnan ikä, ihmisen syntyhistoria, Aadammin historiallisuus ja kysymys sielusta. Raamatuntutkimus taas on haastanut joitakin perinteisiä käsityksiä raamatun historian vaiheista.

Näissä tilanteissa uusi tieto on muutannut ja korjannut uskoa, mutta ei kumonnut sitä. Toki esimerkiksi evoluutio on tehnyt joillekin kristityille tiukkaa, mutta samaan aikaan toiset ovat nähneet sen Jumalan tapana luoda elämää. On vaikea keksiä yksittäistä tieteen löytöä, joka vetäisi kokonaan maton jumalauskon alta.

Entä luonnolliset selitykset uskonnoille? Esimerkiksi kyvyttömyys selittää luonnonilmiöitä on saanut ihmiset kuvittelemaan jumalolentoja niiden taustalle. Sylivauvan kokemus kaikkivaltiaasta vanhemmasta herkistää hänet aikui-

senakin kokemaan jonkin suuremman kannattelevan kaikkea.

Äkkiseltään nämä kuulostavat vakuuttavilta. Ne eivät silti selitä uskontoa pois. Uskonnot kun ovat paljon monimutkaisempia ilmiöitä kuin yksittäiset mielen tai yhteisöiden mekanismit.

Lisäksi vaihtoehtoselitykset voi tulkitta toisinkin. Ne eivät puhu uskoa vastaan vaan sen puolesta. Jumala itse on istutannut ihmismieleen erilaisia valmiuksia tai taipumuksia uskoa korkeimpaan. Näin (ihmis)luonto puhuu Luojastaan, kuten vanha fraasi kuuluu.

On monia tapoja tietää

Kun bussi palaa riparin jälkeen kirkon pihaan, Santeri ei ole enää niin varma tieteen ja uskon ristiriidasta. Asia onkin mutkikkaampi kuin hän luuli.

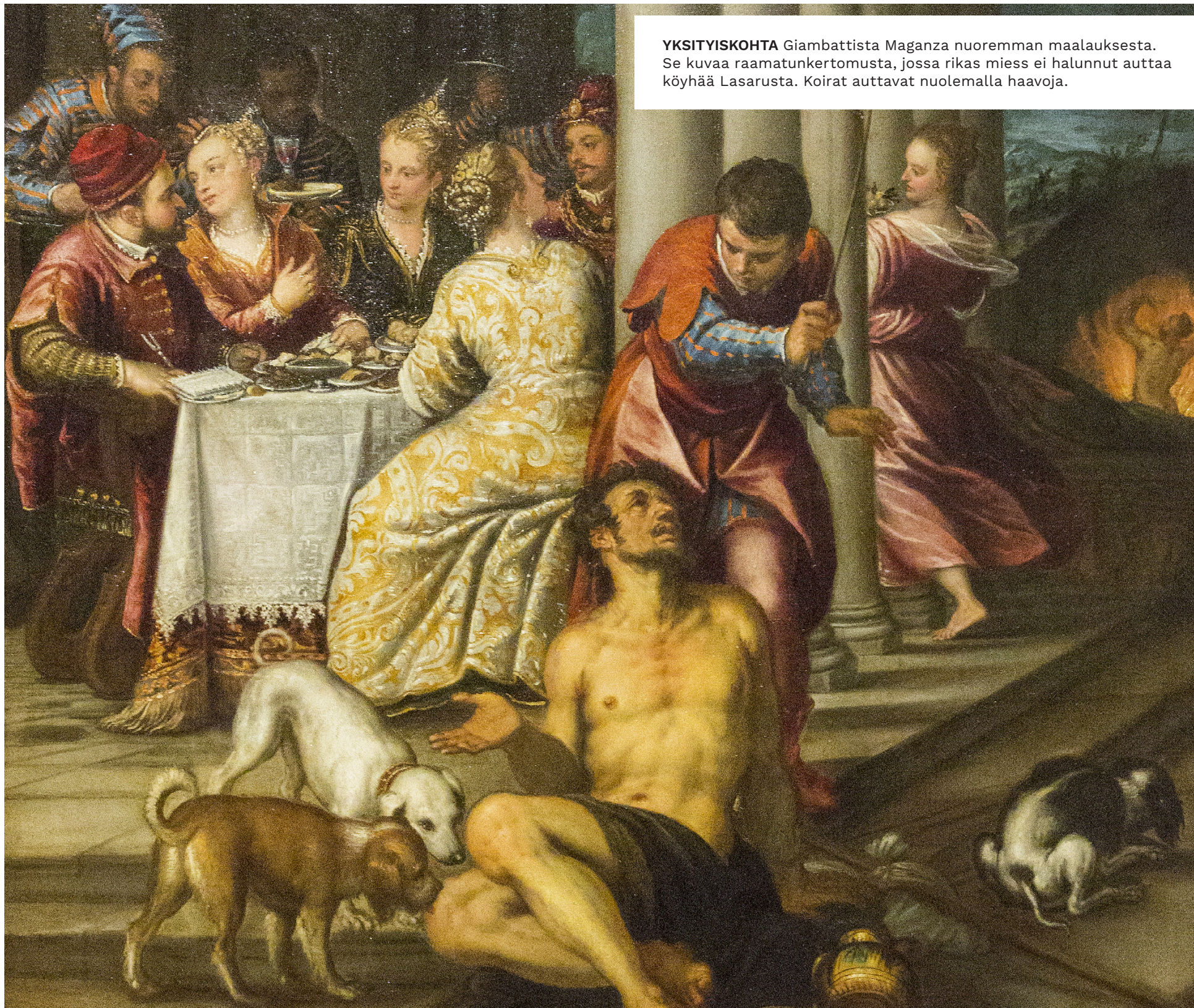
Eniten häntä puhutteli riparin työntekijöiden oma esimerkki. He ajattelivat kriittisesti ja tiesivät paljon. He antoi-

vat moniin kysymyksiin hyviä vastauksia, vaikka Santeri ei niitä enää ihan tarkkaan muistanut seuraavana päivänä.

Sen hän kuitenkin oivalsi, että on muitakin tapoja tietää asioita, kuin havaintoperäiset tieteet. Esimerkiksi taide ja etiikka kertovat todellisuuden sisältyvästä kauneudesta ja oikeudenmukaisuudesta. Usko tai uskon aisti puolestaan aavistaa Jumalan kaiken takana. Sekin on eräänlainen tietämyksen muoto, vaikka sitä ei voikaan jakaa toisille samaan tapaan kuin varsinaisten tieteiden löytöjä.

Ehkä uskossa onkin oma järkensä. On vain otettava se ensimmäinen askel, oletettava Jumalan todellisuus. Sen jälkeen palikat asettuvat paikoilleen, ei täydellisesti mutta riittävän hyvin kuitenkin.

KARI KUULA



YKSITYISKOHTA Giambattista Maganza nuoremman maalauksesta. Se kuvaa raamatunkertomusta, jossa rikas miess ei halunnut auttaa köyhää Lasarusta. Koirat auttavat nuolemalla haavoja.

KOIRA – merkittävä kristillisen taiteen symboli

Tuo ihmisen uskollinen ystävä herättää paljon tunteita. Raamatussa koira mainitaan monissa eri yhteyksissä.

Ne mainitaan kodin vahtikoirina, paimenkoirina, metsästyskoirina, mutta myös pelottavina villikoiralaumoina. Koirien sanotaan myös olevan epäpuhtaita, sillä viitataan siihen, että koirat eivät ole sopivia ihmisen ravinnoksi. Köyhän ja sairaan **Lasaruksen** kertomuksessa kerrotaan (Luukas 16), kuinka koirat nuolivat hänen paiseitaan rikkaan miehen ovelta.

Koirista on moneksi jo Raamatussa: hyväksi ja pahaksi; avuksi ja pelottavaksi. Kristillisen taiteen syntyessä, 300-luvulla, varhaiset kirkkoisät kehittivät kuvateologiassaan symbolien kieltä. Heidän mielestään kaikki, mitä Jumala on maan päälle luonut, siis koiratkin, ovat symboleita, joilla Jumala kertoo meille jotain itsestään. Kirkkoisien mukaan tarkkaile-

malla maailman ilmiöitä, vaikkapa juuri koiria ja niiden käyttäytymistä voimme ymmärtää, mitä Jumala niillä haluaa meille sanoa.

Koirasta tuli jo varhain merkittävä kristillisen taiteen symboli.

Ristiriitainen suhtautuminen

Koirapäisiä pyhimyksiä on tavattu sekä itäisen että läntisen kirkkotaiteen piirissä. Kuvaavaa suhtautumisessa koiraan on, että molemmissa kristillisissä traditioissa on ollut jopa koirapäinen pyhimys ja molemmissa sen kuvaaminen ja kultti myös kiellettiin.

Ortodoksisen kirkon koirapäinen pyhimys oli myös ihmisenä kuvattu **Pyhä Kristoforos**. Hän oli 200-luvulla elänyt marttyyri. Ikoneissa hänet kuvattiin monesti koirapäisenä, kunnes sellaiset esitykset

kiellettiin ankarasti 1700-luvulla. Selityksiä koirapäisyydelle on vanhastaan ollut muutamia. Yhden mukaan Kristoforos olisi kärsinyt liikakarvaisuudesta ja hänen kasvonsa olisivat olleet kokonaan karvan peitossa. Toisen selityksen mukaan hän olisi kuulunut koirapäisten epäsiikiöiden heimoon, joita uskottiin elävän jossain päin maailmaa läpi keskiajan.

Suurin osa näistä ikoneista tuhottiin kiellon myötä, mutta ei sentään kaikkia. Joitain koirapäisiä Kristoforos-ikoneita on yhä olemassa.

Katolisen kirkon koirapyhimys ei ollut vain koirapäinen, vaan ihan kokonainen koira. Pyhä Guinefort oli 1200-luvulla elänyt vinttikoiria Lyonin läheltä, Ranskasta. Guinefortin kerrotaan olleen isäntänsä uskollinen linnanvartija ja eläneen isäntänsä sekä tämän pienen poikavau-

van kanssa. Eräänä päivänä palatessaan poikansa huoneeseen isä näki poikansa hävinneen kehdosta ja koiran olevan veren peitossa. Yhtään epäroimättä isäntä tappoi koiransa, luullen koiran tappaneen hänen poikansa. Hetimiten hän kuitenkin kuuli poikansa itkevän toisaalla. Koira oli nostanut pojan turvaan kehdosta ja koirassa oleva veri oli käärmeeen, jonka koira oli tappanut suojellessaan vauvaa. Katuvana isäntä hautasi koiransa ja laittoi haudalle hienon kivipaaden. Pian lähiseudun asukkaat alkoivat tuoda koiran haudalle lahjoja kiitokseksi siitä, kuinka koira oli suojellut heitäkin vielä kuolemansa jälkeenkin.

Guinefortin haudalle muodostui pyhimyskultti. Siellä kävi säännöllisesti pyhiinvaeltajia siitä huolimatta, että katolinen kirkko vuosisatojen ajan

paheksui kulttia. Lopulta katolinen kirkko 1930-luvulla kielsi ankarasti pyhiinvaelluksen koiran haudalle.

Pyhästä Guinefortista löytyy paljon esityksiä taiteessa.

Koira pyhimyksen tunnusmerkkinä

Koirista saattaa tunnistaa muutamia pyhimyksiä. Näissä kuvissa koira toimii jumalallisen avun ja varjeluksen välikappaleena. Kuuluisin pyhimys, joka esitetään koiran kera, on **Pyhä Rocchus**. Montpellieristä kotoisin ollut pyhiinvaeltaja 1300-luvulta sai ruton auttaessaan ruttosairaita. Hän päätti vetäytyä luolaan kuolemaan. Toisin kävi, Jumala lähetti hänelle koiran tuomaan leipää joka päivä, kunnes Rocchus parani. Rocchus ei toki ole ainut pyhimys, joka tavataan kuvata koiran kera. Katolisessa kirkossa on lukemattomia pyhimyksiä, joiden kuvalliseen symboliikkaan kuuluu koira. Esimerkiksi **Pyhän Dominicuksen**, dominikaanisen luostarisäännösten perustajan, koira on yleensä mustavalkoinen, kuten on dominikaanien asukin. Sen lisäksi Dominicuksen koira kantaa suussa soihdun tai kynttilää. Se kuvaa Jumalan valoa, jota dominikaanisen järjestön veljet ajattelevat tuovansa maailmaan levittäessään evankeliumia. Dominikaanit mielellään olivat muutoinkin *domini cani* eli Jumalan koiria, uskollisia Jumalan seuraajia.

Katolisessa kirkkotaiteessa pääsääntöisesti koira on positiivinen symboli, joka kuvaa uskollisuutta ja uskovaa ihmistä. Positiivinen symboli se on myös silloin, kun taiteessa kuvataan parivaljakkona kissaa ja koiraa. Silloin koira edustaa hyvää ja uskoa, kissa, jota ei ole muuten mainittu Raamatussa kertauksaan, vuorostaan edustaa pahaa ja pahoista.

Hyvä vai paha koira?

Seitsemän kuolemansyntiä on usein kuvattu aihe taiteemme historiassa. Jokainen kuolemansynneistä: viha, laiskuus, ylensyönti, ahneus, himo, ylpeys ja kateus saivat oman symbolinsa taiteessa. Kateuden symboliksi vakiintui kaksi koiraa, jotka tappelevat luusta. Kaikille, jotka ovat nähneet koiria luidensa kanssa, kuva on hyvin todellinen. Kilteimmästään koirasta tulee ärhäkkä, kun toinen koira uhkaa sen luuta.

Reformoidun taiteen syntyessä lähes kaikki kristilliset symbolit jatkavat elämänsä entiseen tapaansa, vaikka pyhimysten kuvia ei protestanttien kuvissa maalattukaan. Koirasymboli sen sijaan muuttaa merkitystään. Reformoitujen ja protestanttikirkkojen suhde koiraan on taiteessa toisenlainen ja traditiosta poikkeava. Koiraa pidettiin likaisena ja ehdottoman negatiivisena symbolina. Etenkin vuoteella lepäävät koirat kertovat vaikkapa kuvassa esiintyvän naisen olevan prostituoidun. Koiria huonon, paheellisen ja likaisen elämän symbolina käytettiin usein esimerkiksi flaamilaisen taiteen kulta-ajan moraalikuvissa.

Kuten aina taiteessa, tärkeää onkin katsoa, mihin traditioon ja yhteyteen kyseinen koira esittävä maalaus kuuluu. Vain siten taiteen katselija voi päätellä onko koira merkitsemässä hyvää vaiko pahaa: puhdasta uskoa vai synnillistä elämää.

Ensimmäiset kirkonmiehet, jota ottivat kantaa koirien ja yleensäkin eläinten suojeluun olivat fransiskaanijärjestön perustaja **Pyhä Franciscus Assisilainen** ja fransiskaani **Pyhä Antonius Padovaalainen**. Heidät saatetaan toisinaan esittää koirien kera. Koirien kannalta merkittävää ehkä kuitenkin on, että monin paikoin katolista maailmaa Franciscukselle ja Antoniukselle omistettuihin kirkkoihin voi heidän pyhimyspäivinään viedä oman koiransa siunattavaksi.

LIISA VÄISÄNEN

Hautausmaalle mahtuu kuolema ja paljon muuta

PAPPI Juha Välimäki kävelee Kuopion Isolla hautausmaalla kesäkuun torstaina. On hänen vuoronsa olla hautausmaapappi – siis olla paikalla niitä ihmisiä varten, jotka haluavat jutella.

”Eräs rouva kysyi, mistä papin löytää. Tässä pääportin viereisellä penkillä voisi olla hyvä paikka”, Välimäki sanoo.

Yhtä hyvin papin kanssa voi pysähtyä juttelemaan, missä hänet milloinkin tapaa. ”Minä en tarkoituksella laittanut päälle mustaa papin pukua, se kangistaa teitittelemään, vaan rintamerkillä minut tunnistaa.”

Hautausmaa Jumalan puutarhana kutsuu ottamaan puheeksi kuoleman.

”Kuljeskelen täällä, katson silmiini ja sanon päivää. Papilta halutaan kysyä kuolemasta ja iankaikkisuudesta”, Välimäki kertoo.

Alkusysäys keskusteluille voi olla opillinen, koska surusta on vaikea aloittaa. ”Opin kautta päästään omaan kaipaukseen ja luopumiseen.”

”Hautausmaalle mahtuu myös muita aiheita, esimerkiksi huoli omasta lapsesta.”



HAUTAUSMAAPAPIN voi tavata vaikkapa Ison hautausmaan pääportin läheltä.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Välimäki muistuttaa, että myös hautausmaiden puistotyöntekijät kohtaavat ihmisiä arkensa keskellä. Kuuntelijana voi toimia kuka vain.

Hautausmaapappitoimintaa on Kuopion seurakunnissa nyt ensimmäisen kerran. Pappi on tavattavissa torstaisin klo 11-13

elokuun loppuun asti. Tehtävää hoitavat keskustan alueen seurakuntien papit omalla vuorollaan. Tämä kesä näyttää, jatketaanko toimintaa muina vuosina ja missä muodossaan.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Elämää ja elämyksiä

AIKA aikaa kutakin ja tänä päivänä sen pitää olla ennen muuta tarinoita ja elämyksiä. Viis tosiasiasta, kunhan vain tarinat ovat mukaansa tempaavia ja arki täynnä toinen toistaan hurmaavampia elämyksiä. Tältä se ainakin näyttää, kun kuuntelee konsulttien puheita ja katsoo televisiosta tulvehtivia ruokakaupan mainoksia.

Ei tästä ole niin kauankaan, kun kaupan eteen sai syntymään jonon jo ennen avaamisaikaa lupaamalla ilmaisen reikäleivän tai kahvipaketin puoleen hintaan. Nyt tuskin pystyy myymään pientä hiivan palastakaan kertomatta, millaisia elämyksiä sillä saa aikaan.

En sano, etten olisi itsekin juossut usein intohimoisesti elämysten perässä. Mutta metodistuskovaisten tapaan muistan vielä kolmen vuosikymmenen jälkeenkin hyvin hetken, jolloin aloin epäillä, onko minun omilla henkilökohtaisilla elämyksilläni mitään syvällisempää, saati laajempaa merkitystä.

EU:n taloudellisella avustuksella pääsin vuoden 1999 toukuksessa käymään kuopiolaisen koululuokan mukana Pariisissa ja Strasbourgissa. Pariisissa oltiin useampia päiviä, ja näin jäi aikaa Eiffel-torniin kiipeämisen lisäksi mennä myös Louvren maailmankuuluun museoon, josko saisi vaihtaa katseita itsensä Mona Lisan kanssa.

En ollut suinkaan ainoa, joka halusi tehdä tuttavuutta tämän **Leonardo da Vincin** maalaa-

man italialaisen naisen kanssa. Loppumattoman tuntuinen jono mateli verkkaan kohti maalausta ja sen ohitse. Pysähtyä ei auttanut, kun takaa tunki koko ajan uusia uteliaita elämystenmetsästäjiä selkään.

Suurinta musiikkia on hiljaisuus.

Näin jälkikäteen katsottuna: sekin riitti. Tuon muutaman silmänräpäyksen aikana tajusin, että minulle ei ollut mitään henkistä merkitystä, että olin nähnyt Mona Lisan omin silmin. Käytännössä olin vain yksi uusi maksava kävijä Louvren museossa, joka toimiakseen vaatii vuodessa miljoonia ja taas miljoonia jonottajia kulkemaan kiireellä kuulun kaunottarensa kuvan ohitse.

1970-luvun ensimmäisen suuren öljykriisin jälkeen meillä Suomessakin elettiin tovi siinä uskossa, että ihminen palaa kaupungista maalle, hommaa pienen maapaikan ja ryhtyy hankkimaan elantonsa maasta kuin isät ja äidit ennen heitä. Muutoksesta profetoineen taloustieteilijä **E.F. Schumacherin** menestysteoksen mukaan puhuttiin, miten ”pieni on suurta”.

Kävikö näin? Ei käynyt, vaan päinvastoin kaiken on oltava tänään suurta ja ”entistä äikeem-

pää” kuten amerikansuomalainen trubaduuri **Hiski Salomaa** joskus sanoi. Paras esimerkki on valtiollisen Ylen ykköskanavan *Suomi LOVE* -spektaakkeli kirkuvine värihaloineen ja vuolaasti kyynelehtivine vieraineen. Laulu ja musiikki eivät ole mitään ilman tätä sähköllä rakennettua keino-todellisuutta ja suuria tunteitaan purkavia naisia ja miehiä.

En tiedä, jaksatteko muut uppoutua SuomiLOVEN tapaiseen tekemällä tehtyyn hurmukseen?

Itselleni se on ylivoimaista, kai olen jo liian vanha juoksemaan tällaisen äänekkään joukkohysterian mukana. Jos kohta itsekin soitan, niin monesti tuntuu, että suurinta musiikkia on hiljaisuus ja merkittävintä sielunhoitoa kuunnella omaa sisintään.

Jos malttaa joskus pysähtyä, huomaa, että värikkäintä ja antoisinta elämässä on harmaa arki. Vänrikki Stoolin Hurtti-ukon sanoin: ”Jättää juoksemiset, kaikki saa”.

SEPPO KONONEN



RAIVAA AIKAA luovuudelle ja levolle

Harmoniseen elämään sisältyy sopivasti oleilua, laiskottelua sekä ahertamista. Tämän allekirjoittaa myös Kuopion kaupungin markkinointijohtaja Kirsi Soininen.

”Minulla on vahva luottamus asioiden järjestyseen. Nukun yhden yön ja maltan miettiä ennen päätöksiä. Tärkeää on ymmärrys siitä, että en ole yksin vaikeiden asioiden äärellä. Voin keskustella ja kuulla muiden mielipiteitä”, **Kirsi Soininen** kertoo.

Vuosien myötä suhtautuminen työtehkoon on saanut siis uusia näkökulmia. Oivaltaminen ei ole tapahtunut hetkessä, ja armollisuutta itseään kohtaan on pitänyt harjoitella.

”Osaan myös paremmin ajatella, että vaihe kerrallaan. Ymmärrän asioiden tapahtumisen matkana, jonka aikana prosessi kehittyy. Ja miten tärkeää onkaan matkasta nauttiminen”, Soininen naurahtaa.

”Minua on helpottanut leikkisä luonne, kun heittäydyn usein hupsuttelemaan. Leikkisyys tuo elämään rentoutta.”

Kun kiireinen arki vaatii vastapainoa, Soininen suuntaa liikkumaan.

”Meillä on kotona ihana lenkkeilyttäjäkoira, jonka kanssa tulee lähdettyä tuiskuun ja tuuleen.”

Ajatukset saavat virrata vapaana myös taidetta tehdessä.

”Iloitsen viikoittaisesta keramiikkaharastuksesta, maalaamisesta ja ompelemisestä. Minulle on tärkeää kytkeä jokaiseen päivään aikaa ajatella ja pohtia, fokuoita.”

Voimaa virtaa myös ympäröivistä ihmisistä.

”Nauru on mitä parhaita rentoutumista, ja keskinäinen sparrailu tuo suurta iloa.”

Hengitä ja ota aikalisä

Mitkä ovat työssäjaksamisesi kulmakivet?

”Hyvin yksinkertaiset asiat luovat pohjan hyvinvoinnilleni: riittävä liike, uni ja terveellinen ravinto. Olen kovasti kehittänyt viime vuosina priorisointitaitojani, kykyä kestää epävarmuutta ja kykyä elää keskellä kaaosmaista tarpeiden tynnyriä tynnellä mielellä. Työyhteisön merkitys on myös valtava, ihmiset antavat voimaa kiireen ja paineiden keskellä.”

Osaatko tunnistaa, milloin kaipaat lepoa?



”OLEN huomannut, että luovuus kukkii silloin, kun sille on tyhjää aikaa. Se on todella palkitsevaa, kun löytää uusia toimintatapoja ja ratkaisee haastaviakin ongelmia”, kertoo Kirsi Soininen.

”Erittäin selvästi. Huomaan, kun kiireen myötä negatiiviset tuntemukset ja asiat korostuvat, epäusko omaan osaamiseen kasvaa ja tuntuu, ettei mihinkään pysty tarttumaan. Silloin pitää hengittää, ottaa aikalisä.”

Soininen haluaa antaa tilaa ajattelulle ja luovuudelle. Arjessa se vaatii pysähtymistä.

”Ihminen täyttää aikansa monenlaisilla asioilla. Väitän, että jokaiseen päivään voi mahdollistaa tyhjiä tuokioita. Usein arjessa on odotushetkiä, jolloin nappaamme kännykän käteen. Sellaisen tuokion voisikin täyttää pienellä hengitysharjoituksella vaikkapa ympäröivästä luonnosta nauttien.”

Puuhellan sytyttäminen on parasta laiskottelua

Korona-aika on muuttanut myös markkinointijohtajan arkea.

”Iltamenot ovat loppuneet, ja elämä on hyvällä tavalla pienentynyt. Elämässäni olennainen on erottunut epäolennaisesta. Erityisen onnellinen olen siitä, että saan olla enemmän lasteni kanssa.”

Laiskottelusta puhuttaessa Kirsi Soininen myöntää, että hän on siinä huono.

”En ole ollut koskaan hyvä pysähtymään. Minulle ominaisin tapa laiskotella on rentouttava pienimuotoinen puuhailu. Mökillä veden kantaminen ja puuhellan sytyttäminen ovat ihan parasta”, Soininen hymyilee.

Vapaa-aikana hän tekee asioita, joista nauttii.

”Haen enemmän asioista iloa ja hyvää mieltä kuin suorituskertoja.”

Soinisen aiempi esimies puhui usein älykkäästä laiskottelusta.

”Minusta se oli viisautta, joka usein unohtetaan tässä hektisessä oravanpyörässä. Ajatellaan, että tehokkuus on sitä, että tehdään sata lasissa. Voihan ollakin, etteivät päätökset olekaan kiireessä aina parhaita mahdollisia”, Soininen pohdiskelee.

Kirsi Soinisen Taiteilijan tytär -näyttely esillä ravintola Kings Crownin taidekellarissa.

Miten olla sopivasti laiska?

Laiskuus-sana on värittänyt meillä etupäässä kielteiseen suuntaan. Jos puhumme laiskuudesta hyvänä asiana, käytämme mieluummin esimerkiksi sanoja joutilaisuus tai lepo. Monet suomalaiset sanonnat sisältävät laiskuutta arvostelevan puolen, kuten ”hiki laiskan syödessä, vilu työtä tehdessä” ja ”aamun torkku, illan virkku – se tapa talon hävittää”.

Kirjassa *Miksi kannattaa (välillä) olla tekemättä mitään?* (Kirjapaja 2020) **Satu Kaski** ja **Vesa Nevalainen** pohtivat, onko elämä kuitenkin jossain muualla kuin

raatamisessa? Muistammeko nauttia elämästä? Onko levostakin tullut suoritamista?

Joskus vaatii uskallusta antaa asioiden ”vain olla” ja sallia itselleen pääsyn luovan laiskuuden tilaan – ilman pakkoa synnyttää mitään uutta. Sanotaan, että maailma muuttuu, kun joku keksii yhdistää kaksi asiaa, joita kukaan ei ole aikaisemmin yhdistänyt. Vaikka prosessi on näin yksinkertainen, vaatii sen toteutuminen silti useimmiten pysähtymistä ja rauhaa.

Mutta on olemassa myös haitallisia

laiskuutta. Pahimmillaan se on patologinen pakkomielle, joka aiheuttaa haittaa ihmiselle itselleen ja yhteisölle hänen ympärillään. Elämä ei olisi mahdollista, jos kaikki elävä vain olla möllöttäisi. Ihminen oppii laiskaksi kehityksen, kasvatuksen ja kokemuksen myötä. Joskus laiskuuden takana on pelko epäonnistumisesta, joskus väärät asenteet.

Toisinaan taas laiskottelu motivoi entistä enemmän juuri siitä syystä, että toiset paheksuvat sitä. Se osoittaa omaa tahtoa ja kapinaa auktoriteetteja vastaan.

Mikäs sen mukavampaa – eikä tarvitse tehdä yhtään mitään.

Elämä tuntuu usein onnelliselta, kun ahkeruus ja laiskuus ovat mukavasti tasapainossa. Tasapaino ei ole tunneissa tai rahassa laskettavissa. Se on enemmänkin tuntumasta kiinni. Harmoniseen elämään sisältyy sopivasti oleilua, tyhjään tuijotamista ja laiskottelua sekä ahertamista, hien hajua ja sitä, että oman työn jälki näkyy.

HANNA VALKONEN

KIRKOLLISET



TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Leevi Elliot Huuskonen,
Miika Aaron Juhani Juntunen,
Eemil Oliver Hietala,
Ellen Lyydia Jaakkonen

AVIOLIITTOON kuulutetut

Harri Tapani Winter ja Kirsti
Hannele Perhonen, Okko Ananias
Räsänen ja Noona Johanna
Korhonen, Kristian Patrik Pavel
Saarinen ja Ruth Emma Elise
Lehtola, Jaakko Juhani Rissanen
ja Tiina Johanna Puolakka

Kuolleet

Miika Tuomas Korhonen 33,
Raili Mirjam Happonen 89,
Maila Vilhelmiina Jäppinen 80,
Anna Katriina Styrman 93,
Veikko Pekka Juhani Airaksinen 81,
Elli Kaarina Väänänen 86,
Helge Olavi Savolainen 90,
Markku Rauno Pellervo
Hyvärinen 78,
Milja Anneli Sarkkinen 73



ALAVA

Kastetut

Justus Onni Pekkarinen,
Eemil Väinö Kalevi Ulvi,
Aslak Oskari Mauno,
Untamo Esko Akseli Korhonen,
Edval Leonel Manninen,
Venla Johanna Suvala,
Janina Isabella Reinikka,
Alvin Onni Ensio Lieskivi-Virtanen,
Väinö Ilmari Hakomäki,
Jasmine Suhai Irene Qazi,
Livia Anja Amelia Nevalainen

Avioliittoon kuulutetut

Pertti Aulis Kuokkanen ja Lea
Marketta Ruuskanen,
Matti Taneli Konttila ja Aino Elisa
Josefiina Alasaarela

Kuolleet

Aino Elina Poutiainen 90,
Leo Olavi Niemi 87,
Kimmo Olavi Pietikäinen 49,
Leo Ensio Kalevi Joutsalainen 74,
Riitta-Liisa Tarvainen 65,
Toimi Ilmari Marin 102,
Veli Pekka Hänninen 69,
Jussi Sakari Väisänen 57,
Tarja Hellevi Berg 75,
Alli Hillevi Haimakainen 85



JÄRVI-KUOPIO

Kastetut

Jere Tapani Luoto, Muuruvesi;
Urho Topi Iivari Väänänen,
Vehmersalmi; Karvonen,
Jasmin Elina, Riistavesi; Juho
Kalle Johannes Tossavainen,
Muuruvesi; Noel Valtti Vihtori
Reijonen, Riistavesi.

Avioliittoon kuulutetut

Seppo Tapani Putro ja Mirjam
Alma Ernestine Meyers-
Lamberg, Riistavesi.

Kuolleet

Raili Sisko Tuppurainen 86 v,
Nilsiä; Maija Liisa Heikkinen 61 v,
Nilsiä; Eila Kyllikki Vartiainen 87 v,
Juankoski; Taisto Kalevi Kröger
75 v, Tuusniemi; Seppo Juhani
Hiekkala 58 v, Nilsiä; Pentti
Olavi Parviainen 93 v, Nilsiä;
Liisa Kyllikki Miettinen 90 v,
Juankoski;

Kustaa Aadolf Korhonen 89 v,
Nilsiä; Pentti Kalevi Lyytinen 85 v,
Vehmersalmi; Martta Räsänen
94 v, Kaavi; Maila Annikki
Kuosmanen 86 v, Muuruvesi;
Veijo Olavi Koikkalainen 74 v,
Kaavi; Toimi Vesa Hassinen
91 v, Riistavesi; Maija Liisa
Holopainen 88 v, Riistavesi;
Maija Elina Kankkunen 88 v,
Riistavesi; Irma Aino Anneli
Heimola 70 v, Vehmersalmi;
Paavo Kusti Ryhänen 66 v, Nilsiä;
Terttu Anneli Happonen 75 v,
Tuusniemi; Sofia Lumi Kristiina
Hyvönen 6 v, Riistavesi; Toivo
Pentikäinen 82 v, Nilsiä; Sirkka
Lea Annikki Toivanen 76 v, Nilsiä;
Sirkka Kaarina Niskanen 78 v,
Riistavesi; Elsa Katri Hentinen
99 v, Nilsiä; Sulo Olavi Julkunen
72 v, Kaavi; Aili Marjatta
Poutiainen 82 v, Tuusniemi;
Toivo Olavi Räsänen 89 v, Kaavi.



KALLAVESI

Kastetut

Miro Ilpo Oskari Laakkonen,
Aino Linnea Mustajärvi,
Viljo Otto Tapio Herranen,
Atso Juhani Poikkimäki,
Leo Elias Nykänen,
Aapo Eemil Ruotsalainen,
Veeti Taito Taneli Kokkonen,
Venla Enni Juulia Antikainen,
Bea Nuppu Pakkanen,
Meea Inari Herranen,
Ilmari-Elmeri Ollilainen,
Mila Venla Eerika Ivakko,
Carel Alvan Reittu,
Noel Joakim Ronkainen,
Aino Marjatta Suhonen,
Iiris Helmi Kyllikki Piilonen,
Selma Sara Lyydia Jääskeläinen,
Hilla Marja Hannele Jauhiainen

Avioliittoon kuulutetut

Anssi Kaapo Ilari Larikka ja
Jenni Anneli Sonninen, Jesse
Oskari Hottinen ja Jonna
Tuulia Simontaival, Mika Tapani
Miettinen ja Piia Tellervo
Jääskeläinen, Henri Juhani
Vornanen ja Laura Marika
Tuppurainen, Henri Elias
Seppälä ja Johanna Susanna
Savolainen, Kari Tapani Pöysti ja
Rinna Eveliina Tyni

Kuolleet

Eila Inkeri Mikkonen 88,
Mika Juhani Salminen 35,
Jouni Marko Juho Gråsten 54,
Anna Liisa Laitinen 87,
Pekka Tapani Kangas 70,
Sylvi Tarvainen 80,
Kerttu Maria Petjala 99,
Irja Siiri Anneli Rissanen 75,
Viljo Aulis Karhunen 87,
Lahja Irene Liimatainen 92,
Veikko Olavi Lappalainen 87,
Sari Anneli Härkönen 52,
Aila Irja Sikanen 86



MÄNNISTÖ

Kastetut

Unna Leena Loviisa Saari,
Inna Julia Aurora Valtonen,
Amanda Eva Maria Wallén,
Toivo Kalle Johannes Seppänen,
Ilona Alma Katariina Kurtti,
Mette Isla Edit Mäki-Patola,
Jasper Otto Juhani Lipponen

Avioliittoon kuulutetut

Roy-Håkan Hjort ja Katri
Hannele Niemetmaa

Kuolleet

Iida Marjatta Salovaara 91,
Yrjö Ensio Valtanen 71,
Lea Anneli Sorsa 73,
Osmo Erkki Soininen 84,
Seija Hannele Kinnunen 59,
Matti Vepsäläinen 86,
Helga Irene Korhonen 86,
Heimo Einari Murro 74,
Kaisa Kyllikki Vartiainen 90,
Eeva-Liisa Kostiainen 82



PUIJO

Kastetut

Tomas Onni Kasper
Mäki-Penttilä,
Taavi Antton Juhani Kanniainen,
Lenni Otso Elmeri Rissanen,
Freya Matilda Lahnalampi,
Veeti Pekka Kolehmainen,
Toivo Armas Kristian Partanen,
Martti Toivo Aukusti Karttunen,
Sulo Elmeri Partanen,
Selja-Maria Vilhelmiina Vilhunen

Avioliittoon kuulutetut

Aatu Hermann Heiskanen ja
Noora Jenni Helena Koskinen,
Markus Samuli Koskelo ja Tea
Sinikka Kristiina Jokinen,
Janne Johannes Leskinen ja
Sirja-Sofia Pauliina Kokkonen

Kuolleet

Maija Tellervo Paavonsalo 92,
Maria Loviisa Karttunen 92,
Maila Maria Kukkonen 77,
Ulla-Maija Ruokolainen 75,
Teuvo Sakari Ruippo 81,
Markku Pekka Vanninen 73,
Aino Elina Kajan 91,
Matti Kalevi Niskanen 79,
Markku Aulis Backlund 65,
Osmo Tapio Lindman 80,
Aarne Lybeck 86,
Vieno Miettinen 92,
Helli Annikki Korhonen 89



SIILINJÄRVI

Kastetut

Viljami Otso Johannes Miettinen,
Isla Elina Sofia Syrjälä,
Tomas Kalle August Tissari,
Eeli Joel Viljami Saali,
Leo Otto Eemeli Ihalainen,
Jeri Aatos Verner Kejonen,
Max Emil Oliver Roivainen,
Juho Petri Ensio Korhonen,
Niilo Verner Leutonen,
Miklas Jooa Aleksanteri
Hokkanen,
Oula Arto Juhani Ryytänen,
Hilla Amanda Laakso

Avioliittoon kuulutetut

Timo Antero Soininen ja Iida
Matilda Strömsholm

Kuolleet

Senja Sylvia Löttönen 89,
Hannu Erkki Juhani Törrönen 84,
Saimi Ester Hämäläinen 89,
Heikki Toivo Olavi Räsänen 81,
Helga Kyllikki Mertanen 90, Taimi
Helinä Parviainen 84,
Matti Uolevi Hokkanen 87,
Jouko Juhani Hyvönen 70,
Pentti Juhani Ronkainen 76,
Ritva Mirjami Kekäläinen 82,
Salme Liisa Lyytinen 92,
Raili Maria Kukkonen 79,
Janne Petter Huovinen 93,
Viljo Johannes Savolainen 86,
Reijo Olavi Veteli 66,
Eero Ilmari Piirainen 83

VIRRESTÄ VOIMAA



Apostolinsa maailmaan lähetti Kristus saarnaamaan.

Virsi 418:1

SANALLISTA

Apostolien päivä

”Kuinka ihanat ovat vuorilla ilosanoman tuojan askelet! Hän ilmoittaa rauhan tulon, tuo suuren ilosanoman.”
Apostolien päivän antifoni, Jes. 52: 7

Jalustalla vai maan tasalla?

Ihmisillä on tarve nostaa jalustalle sankareita ja sankarittaria. Se näkyy kaikkialla, missä kilpaillaan paremmuudesta tai suosiota: urheilussa, politiikassa, viihdemaailmassa, kulttuurissa ja tieteessä. Löydämme aina hymypojat ja hymytytöt, mestarit ja onnistujat, joille osoitamme suosiotamme.

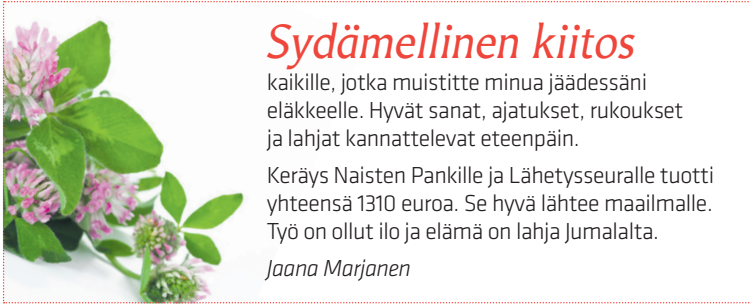
Niin on tehty myös kirkon historiassa ja tehdään yhä. Kunniottaen muistamme kirkon isiä ja äitejä, apostoleja, opettajia ja esikuvia. Olemme pystyttäneet heille patsaita ja muistomerkkejä. Arvostamme heidän elämänsä kristittyinä ja voimme oppia heiltä paljon.

Tärkeintä ei kuitenkaan ole se, että heidät on nostettu jalustalle. Tärkeintä on se, että he ovat seuranneet Jeesusta, kulke-neet ilosanoman tuojan askelin kaikkeen maailmaan, eläneet Jumalan armon ja rakkauden apostoleina, auttaneet syrjittyjä ja kaltoin kohdeltuja kaikkialla missä ovat kulkeneet.

Sellainen elämä ei olisi mahdollista jalustalta, ylhäältä. Jeesusta voi seurata vain asettumalla hänen askelissaan ihmisen rinnalle, kuuntelemalla, katsomalla silmiin ja kulkemalla pitemmän tai lyhyemmän polun hänen kanssaan maan tasalla.

Jeesuksen seuraaminen tarkoittaa mallin ottamista häneltä, hänen imitoimistaan eli matkimistaan. Tähän tehtävään, Jumalan armon ja rakkauden apostoliksi ja koko elämän mittaiseen kutsumukseen kristitty on kutsuttu pyhässä kasteessa. Sitä palvelusta ei voi hoitaa jalustalta vaan maan tasalta, ihmisten vierellä.

JAANA MARJANEN
Rovasti, Puijon seurakunta



Sydämellinen kiitos

kaikille, jotka muistitte minua jäädessäni eläkkeelle. Hyvät sanat, ajatukset, rukoukset ja lahjat kannattelevat eteenpäin.

Keräys Naisten Pankille ja Lähetysseuralle tuotti yhteensä 1310 euroa. Se hyvä lähtee maailmalle. Työ on ollut ilo ja elämä on lahja Jumalalta.

Jaana Marjanen

• Matot
• Vuodevaatteet • ym.

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
pyykkisatama.fi

**APUA ASIAKIRJOJEN
LAADINTAAN**

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.
Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

Tietokoneapu
puhelimet & tabletit
**Kotitalous-
vähennys**
www.orden.fi
040 5844 045

Linjurin Kukka
Kuopion Portti, Puutarhakatu 9,
p. 046 921 4720,
JOKA PÄIVÄ 8-18
verkkokauppa avoinna 24/7
linjurinkukka.com
info@linjurinkukka.fi

KIVI PAJA *Kiven
Kauneutta
Kunnioittaen*
20-vuotta

- Lisänimen kaiverrustyöt
- Hautakivet ja entisöintityöt
- Pronssituotteet, Kivilyhdyt
- Paikallista palvelua

Kivipaja Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1, Kuopio
myynti@kivipajasarik.fi
www.kivipajasarik.fi
puh. 050 575 0004

**Mainosmyynti
Eine Kotamaa**
050 315 5849
eine.kotamaa@slpmedia.fi

Seuraava julkaisupäivä 25.8.,
varaukset 16.8. mennessä.

KUSTANNUS

PUIJON KIVI
HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. 017 282 9000
puijonkivi@puijonkivi.fi
www.puionkivi.fi

LAILLISTETTU ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
HAMMASPROTEESIN ASIAANTUNTIJA

Vuorikatu 14 LT1, 70100 KUOPIO

Hammaslaboratorio
Filadent Oy

VEIJO FILANDER

Meillä voit maksaa myös erissä.
AJANVARAUS: 041 318 6600
www.filadent.fi

SIILINJÄRVI

Raha ja usko RATKAISEVAT

Mistä syistä omalla paikkakunnalla erotaan kirkosta? Tätä selvittääkseen tarttui Siilinjärven seurakunnan kappalainen Teemu Voutilainen puhelimeen ja soitti kirkosta eronneille siilinjärveläisille.

Puhelinhaastattelut liittyvät Voutilaisen tutkielmaan ”Olisimmeko voineet tehdä jotain paremmin?” Puhelinhaastatteluihin perustuva ylemmän pastoraalitutkinnon tutkielma kirkosta eroamisen syistä Siilinjärvellä. Kirkosta eroamisen taustoja ja syitä on tutkittu paljon, mutta paikallis-seurakunnan tasolla tutkimusta ilmiöstä ei ole juurikaan ennen tehty. Myös Voutilaisen tutkimusmenetelmä eli puhelinhaastattelut, on evankelis-luterilaisen kirkon piirissä harvinainen lähestymistapa arkanakin pidettyyn aiheeseen.

”Kirkon jäsenyys ja siitä eroaminen ovat syviä, ihmisen vakaumukseen liittyviä asioita. Tällaisia asioita ei voi nokkelilla myyntipuheilla muuttaa. Ainoa oikea lähtökohta tällaisessa yhteydenotossa on yrittää aidosti kuunnella kirkosta eronnutta ja ottaa palaute nöyrästi vastaan.”

”Puhelinkampanjoiden harvinaisuuteen on voinut olla syynä virheellinen käsitys tällaisen yhteydenoton lainvastaaisuudesta”, Voutilainen summaa lähestymistapaansa haastattelujen suhteen.

Taloudelliset syyt kärjessä

Tutkielmassaan Voutilainen taustoitaa kirkosta eroamisen historiaa, aiempia tutkimuksia sekä valtakunnallisia tilastoja, vertaillen niitä Siilinjärven seurakunnan vastaaviin. Siilinjärveläisistä kirkosta eroajista löytyy erityispiirteitä, mutta pääpiirteissään heistä syntyy samanlainen kuva kuin valtakunnallisissa tutkimuksissa. Esimerkiksi 2010-luvulla suuria eroaaltaja aiheuttaneiden kohujen laineet löivät myös Siilinjärvelle: television Homoilta, **Päivi Räsäsen** puhe Kansanlähetyspäivillä ja keskustelu tasa-arvoisesta avioliitosta saivat siilinjärveläisetkin eroamaan kirkosta.

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA



VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverrukset
ja kiven entisöinnit

Etsin iäkkäälle ihanalle
äidilleni Kuopion Särkiniemeen
mukavaan kotiin
lämmihenkestä henkilöä,
joka pystyisi auttamaan
rouvan ulos omalle pihalle ja
nauttimaan hänen kanssaan
rauhassa hyvää kotiruokaa.
Sovitusti esim.
joka toinen vkl 2-4 h.
Lisätietoja tyttäreltä
am.vierikko@gmail.com
0400501492

**HAUTAUSTOIMISTO
Länsivuori**

*Perinteikäs,
täyden palvelun
hautausseurasto.*

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuori.fi



SIILINJÄRVEN seurakunnan
kappalainen Teemu Voutilainen.

”Voinhan minä sen sinulle selventää. Eli rahallinen juttuhan se oli suurimmaksi osaksi”.

Keskeisimmät kirkosta eroamisen syyt Siilinjärvellä ovat tärkeysjärjestyksessä seuraavat: taloudelliset syyt, kirkolla ei instituutiona ole merkitystä, maailmankatsomukselliset syyt ja ihmiset eivät koe tarvitsevansa kirkkoa uskoakseen.

”Toinen asia on ihan suoraan sanottuna tuo uskon puute. Pidän itseäni ateistina ja kirkollisveron maksaminen tuntuu aika vieraalta.”

”Taloudelliset syyt näyttäisivät painavan päätöksenteossa valtakunnallista keskiarvoa enemmän. Toinen erityispiirre liittyi seurakunnan palveluihin – seurakunta nähdään palveluntarjoajana. Aiempi jäsenyys perusteltiin usein sillä, että seurakunnan palveluille oli käyttöä”, Voutilainen listaa siilinjärveläisten kirkosta eroajien erityispiirteitä.

”En ole osallistunut aktiivisesti seurakunnan toimintaan. Seurakuntaa vastaan ei mitään sinänsä ole.”

”Minut yllättänyt erityispiirre oli se, että pettymys oman seurakunnan toimintaan tai työntekijöihin ei käymässäni keskusteluissa noussut juuri lainkaan esille”, Voutilainen kertoo ja jatkaa:

”Mielestäni jokaista eronnutta voi kiittää aikaisemmasta jäsenyydestä. Lisäksi on asianmukaista mainita, että kirkon ovi on aina auki.”

MERJA TAPIO

Nostetut lauseet ovat lainauksia haastatteluista.

Teemu Voutilaisen koko tutkielmaan voi tutustua osoitteessa siilinjärvenseurakunta.fi/teemuvoutilainen

17.6.–3.8.2020
Tarkempi aikataulu ja nettiradio:
kesäseuradio.fi

KUOPIO
96,3
MHz

kesäseuradio

SRK

KIRJALLISTA



Elina Seppälä & Mikko-Olavi Seppälä: Suomen kultakausi. WSOY. 2020. 336 s.

Kansallista ja kansainvälistä

SUOMEN kultakausi on antoisa, mielenkiintoisia yksityiskohtia ja yhteyksiä sisältävä kirja sellaisellekin, joka maamme taiteen klassikoihin on jo ennestään perehtynyt.

Säveltaide, arkkitehtuuri, kuvataide, kirjallisuus ja teatteri kietoutuvat yhteen sosiaalisten verkostojen, sukujen ja jopa parisuhteiden kautta, kahdesta jälkimmäisestä esimerkkinä **Järnefeltin** perhe.

Minna Canthin puolestaan katsottiin kauppiaina olevan riittävän vakavarainen kirjailijan ammatin harjoittamiseen. Hänen ei silti arveltu suurperheen yksinhuoltajana pystyvän irrottautumaan Parii-

sin matkalle – toisin kuin monet poikamiestaiteilijat pystyivät. Nimittäin vaikka Suomen taiteen pohjana tuli pitää kansallishenkisiä aiheita, kuten Kalevalaa, piti vaikutteita saada ennen muuta ulkomailta ja näitä opintomatkoja auliisti mesenaatit rahoittivat. Toisaalta taide saattoi toimia myös politiikan välineenä mm. sortokauden aikana ja meille kuopiolaisille on tuttua se, miten Minna Canth pani kultalusikalla syövien eteen kuvan köyhästä kansasta, siitä realistisesta aiheesta, joka ei aina sopinut ajan taideihanteisiin.

TERHI JÄLÄNNE-KUPIAS

ARKIKUVA



SINI-MARJA KUUSIPALO

LYHYESTI

Seurakuntien liitoshanke raukeaa

Kuopion tuomiokapituli ei pidä Kuopion keskustan seurakuntien liitoshanketta tarkoituksenmukaisena.

TUOMIOKAPITULI päätti 10.6.2021 pitämässään istunnossa palauttaa aloitteen niiden tekijöille. Tämä merkitsee, että liitoshanke ei toteudu esitetyssä muodossa. Päätös oli yksimielinen.

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymään kuuluvista kuudesta seurakunnasta Männistön seurakunta, Puijon seurakunta ja Tuomiokirkkoseurakunta tekivät aloitteen neljän seurakunnan yhdistämiseksi siten, että keskustan alueelle olisi luotu suurseurakunta yhdistämällä nykyiset Puijon, Männistön ja Alavan seurakunnat sekä Tuomiokirkkoseurakunta. Neljänneksi kaavailtu Alavan seurakunta vastusti hanketta.

Huomio kiinteistöihin

Tuomiokapituli katsoo, että aloite ei ole tarkoituksenmukainen toiminnallisilla, hallinnollisilla ja taloudellisilla perusteilla. Tuomiokapitulin mukaan seurakuntayhtymässä olisi muun muassa tehtävä nykyistä selkeämpi kiinteistöstrategia, joka perustuu huolelliseen kiinteistöjen käytön ja tarpeen arviointiin.

Piispa **Jari Jolkkonen** aikoo kutsua elokuussa Kuopion seurakuntien kirkkoherat ja luottamushenkilöjohdon keskustelemaan Kuopion

seurakuntien rakenteen kehittämisestä.

Kuopion ev.lut. seurakuntien rakenneselvitys käynnistyi 1.10.2019 tehdyn valtuustoaloitteen perusteella. Tavoitteena oli aloittaa kaikkien seurakuntien yhteinen keskustelu yhtymän seurakuntien toiminnan organisointimahdollisuuksista muuttuvassa taloustilanteessa ja selvittää vaikutuksia kiinteistökantaan, henkilöstöön ja talouteen.

Väestökehitys muokannut seurakuntia

Tämänhetkiset seurakunnat on perustettu kaupungin kasvua ja väestökehitystä seuraten. Vielä vuonna 1962 nykyisen Kuopion alueella oli vain kaksi evankelis-luterilaista seurakuntaa. Tuomiokirkkoseurakunta Kuopion kaupungin alueella ja Maaseurakunta Kuopion maalaiskunnan alueella.

Vuonna 1963 perustettiin Tuomiokirkkoseurakunnan koiliisiin osiin Männistön seurakunta ja alueellisen kehityksen myötä Alavan seurakunta 1968. Puijon seurakunta syntyi 1977 palvelemaan lähialueitaan ja luomaan omaa hengellistä yhteisöään. Kallaveden seurakunta on jatkanut Maaseurakunnan perinteitä vuodes-

ta 1969 lähtien, jolloin toteutui Kuopion kaupungin ja Maalaiskunnan kuntaliitos. Tällöin entinen Maaseurakunta liittyi uudella nimellään seurakuntayhtymään.

Vuosikymmenten varrella muun muassa kuntaliitokset ovat kasvattaneet seurakuntayhtymän seurakuntien lukumäärää.

Yhteinen henki olennaista

Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja **Matti Pentikäinen** uskoo, että seurakuntarakenteen muutoshanke jatkuu ajan myötä tavalla tai toisella kaupungin ja lähialueiden kehityksen myötä.

Seurakuntayhtymän perussopimuksen ydin on yhteisen talouden ja hallinnon toteuttaminen itsenäisten seurakuntien keskinäisellä sopimuksella. Seurakunnat omilla määrätellyillä alueillaan toteuttavat omalla johdolla ja luottamuselimillään kirkon työtä.

”Yhteinen henki on olennaista. Tärkeintä on se, että olemme kirkon jäseniä ja yhdessä luomme perustaa elämäämme Jumalaan turvautuen”, Pentikäinen painottaa.

Tarkemmat perustelut päätökselle kuopionhiippakunta.fi

LUOTTAMUSHENKILÖ

Sano kyllä

Kuntavaali-iltana tätä kirjoittaessani hämmästelen kuinka Kuopiossa yli puolet äänioikeutetuista jätti äänestämättä. Vielä vähemmän osallistutaan kirkollisvaaleihin. Erittäin matalan äänestysaktiivisuuden vuoksi kirkon hallinto ei vastaa jäsenistöä, vaan on sitä huomattavan paljon vanhempi, miesvaltaisempi ja konservatiivisempi.

Tein yhteenvettoa oltuani kymmenen vuotta Puijon seurakunnan luottamushenkilö. Tehtävä on vaatinut moneen uuteen asiaan perehtymistä.

Yhteisessä kirkkovaltuustossa yllätti alussa asioiden pyöriminen rahan ympärillä, vuosittain kuultiin madonluvut talouden vaikeuksista ja lopulta tehtiin vaativa säästöohjelma. Loistavasti johdettu oma seurakuntani oli säästämässä oikea mallioppilas, luovuimme yhdestä kirkosta ja useasta virasta. Säästöohjelman jälkeen alkoi sinnittely vuosi vuodelta supistuneiden toimintamäärärahojen kanssa. Puijo ja Männistö ovatkin näin joutuneet todella tiukoille.

Toista vuotta valtuutetut ovat miettineet tulevaa seurakuntarakennetta talouden uhatessa tiukentua tulevina vuosina vähenevän jäsenmäärän ja korjausvelkaisen kiinteistömäärän vuoksi. Kirkkovaltuusto päätyi kannattamaan suurella enemmistöllä (äänin 35-12) kolmen seurakunnan mallia, jossa keskustan neljä seurakuntaa olisivat hallinnollisesti yhtä seurakuntaelämän toki jatkudessa entisissä aluekirkkoissa. Aloite palautettiin tuomiokapitulisesta mainitsematta tätä valtuuston kantaa millään tavalla. Nykytilanteen jatkua Puijon ja Männistön olisi saatava reilumpi osuus rahanjakomallissa. Ehkä sitten kymmenen vuoden päästä pakon edessä liitymme kaikki kuusi seurakuntaa yhdeksi, tähän moni meistä toivoi jo rakennekeskustelun alkaessa.



Summa summarum: kyllä tämä on ollut mielenkiintoista! Kun reilun vuoden päästä taas etsitään uusia vastuunkantajia, vastaahan sinäkin kysyttäessä: Kyllä! Ja vaikka et lähtisi mukaan, muista ainakin äänestää, koska vain niin voi vaikuttaa.

HELI VUOJÄRVI
Puijon seurakunnan
luottamushenkilö



JUSSI-PEKKA RANTASEN mukaan myös uutisjuontajana tarvitaan tunneälyä, että voi asettua katsojan asemaan.

JUSSI NAHKURI

SEURAKUNNASTA eväät elämään

Jussi-Pekka Rantasen mielestä tunneälyä ja empatiaa tarvitaan elämän kaikissa kohtaamisissa.

Ylen tv-uutisten uutisjuontaja ja -tuottaja Jussi-Pekka Rantasen ei pidä itseään minään uutisfriikinä eikä hänelle ole mikään vaiva olla välillä ulkona uutismaailmasta. Suurimmat ammatilliset onnistumisen sa hän on saanut kokea muualla kuin uutisten parissa.

”Tietysti uutisjuontajan työ vaatii tiettyjä ominaisuuksia ja ajan tasalla on pysyttävä koko ajan.”

Parasta työssä on Rantasen mukaan ollut etuoikeus olla läsnä kansakunnan ja koko maailman suurissa hetkissä riippumatta siitä, ovatko uutiset olleet hyviä vai huonoja.

”Jokainen myös haluaa tehdä tärkeää työtä eikä tässä pääse ajattelemaan, etteikö tämä olisi valtavan merkityksellistä. Tällainen työ jopa miljoonien ihmisten edessä tuntuu suorastaan kunniatehtävältä.”

Mahdollisuuteen oli tartuttava

Tiedotusoppia Tampereen yliopistossa pääaineenaan opiskellut Rantasen oli jo opiskeluaikanaan kesätoissa radiouutisissa.

Niiden kautta hän sitten pääsi kesätoimittajaksi Ylen aamutelevisioon.

Iltaututisiin Rantasta pyydettiin vuonna 2007, jolloin hän oli hoitovapaalla esikoistyttöä hoitamassa.

”Yllättäen tv-uutisten silloinen päällikkö soitti ja kertoi, että uutisten tyyliä uudistetaan ja siinä yhteydessä haetaan myös uusia kasvoja. Niinpä hän sitten pyysi minua mukaan.”

Rantasen suostui. Samalla työn sisältö muuttui. Kun hän aiemmin oli hahmottanut tehtäväkokonaisuudet enintään vartin

pituisten ohjelmien kautta, joutui hän nyt miettimään muun muassa lauserakenteita ja yksittäisiä sanoja sekä sekuntiaikatauluja.

”Oli hienoa päästä mukaan Suomen mahtavimpaan uutiskoneistoon, katso- tuimpiin uutisiin ja suoranaiseen instituutioon. Ajattelin, etten voi jättää tällaista mahdollisuutta väliin.”

Unohtumattomia hetkiä

Kahden uutisen lukeminen on jäänyt Rantaselle mieleen ylitse muiden. Ensimmäinen oli Kauhajoen koulusurma syyskuussa 2008.

”Koulusurman uutisointi oli todella hektistä vaihtelevien tilanteiden ja tapahtuman luonteen vuoksi. Piti elää hetkessä eikä mikään ollut varmaa. Studiassa oli pääministeriä, sisäministeriä ja psykologia. Työtehtävä oli vaativa teknisesti ja tunteellisesti.”

Positiivisena uutisena hänen mieleensä on puolestaan jäänyt thaimaalaisen jalkapallojoukkueen vapautuminen luolasta Tham Luangissa kesällä 2018.

”Tapausta seurattiin päiväkausia ja vastoin kaikkia ennako-odotuksia, tarinalla oli onnellinen loppu.”

Aivan itsestään selvää ei ollut se, että Rantasen päätyi toimittajaksi, sillä ylioppilaskesänään hän haki moneen muuhunkin paikkaan, kuten teatterikorkeakouluun. Teatterikorkeaan hakeminen tyssäsi kuitenkin jo hakuprosessin ensimmäisessä vaiheessa.

Kosketuksia tunnetasolla

Ylioppilaskesänään Rantasen oli Porissa töissä dementia koti Puutarhakodilla, jossa siivosi huoneistoja, tamppasi mattoja, piti asukkaille seuraa ja viihdytti näitä kitaransa kanssa.

”Vahvimmat muistot tuolta kesältä liittyvät muistisairaiden ihmisten kohtaamiin. Ne olivat koskettavia hetkiä ja se oli todella silmiä avaava kesä. Jokaisen olisi hyvä nähdä ja kokea tuotakin puolta”, toteaa Rantasen liikuttuneena.

Hänen mukaansa elämän kaikissa kohtaamisissa tarvitaan tunneälyä ja empatiaa, joita hän itsekin sanoo tarvitsevänsä uutisjuontajana voidakseen asettua katsojan asemaan.

Uutisten rinnalla Rantasen tekisi mielellään ohjelmia, joissa asioita voitaisiin käsitellä rauhallisemmin ja pitkäkestoisemmin kuin tv-uutisissa.

”Pave Maijasen muisto-ohjelma on esimerkki siitä, miten tällaista materiaalia voidaan työstää ja saada se koskettamaan ihmisiä tunnetasolla.”

Isommat kädet kantavat

Rippikoulun jälkeen Rantasen liittyi Porin Teljän seurakuntanuoriin. Monien muiden tavoin hän lähti isokoulutukseen ja sitä kautta nuorteniltoihin.

”Muistelen, että seurakuntanuorten toiminta oli tuolloin aika vireää.”

Myös leiriavustajaksi Rantasen päätyi useampana kesänä. Hänelle on jäänyt rippileireiltä vahvoja tunnejälkiä isosen ja leiriavustajan rooliensa tiimoilta.

Rantasen mielestä aika seurakuntanuorissa antoi kivijalkaa koko elämään eikä vähiten siksi, että tuo ikäkausi muovaa ihmistä.

”Sain elinikäisiä ystäviä, perusrauhan, luottamusta elämään sekä perusturvallisuutta uskon kautta. En koe olevani mitenkään erityisen uskonnollinen tai hengellisempi kuin kukaan muukaan, vaan aivan

tavallinen suomalainen mies. En halua nostaa itseäni millekään ihmeelliselle jalustalle. Tänä päivänä uskonnollisuutta pidetään helposti jotenkin erikoisena asiana, vaikka siinäkin on kyse aivan tavallisena ihmisenä elämisestä.”

Rantasen mielestä uskossa on kyse luottamuksesta sen suhteen, ettei tässä tarvitse yksin tehdä mitään.

”Usko on luottamusta siihen, että on olemassa kädet, jotka kantavat niin hyvinä kuin huonoinakin aikoina.”

Tärkeä musiikki

Seurakuntanuorena Rantasen kävi myös paljon konserteissa.

”Rippikoulun jälkeen isoseni innosti minua enemmän musiikin pariin ja päädyinkin lopulta porukkaan, joka säästi messuja. Tuohon aikaan oli paljon afrikkalaisia gospelmessuja ja niitä me kiersimme soittamassa.”

Rantasen teki myös muutaman kymmenen laulun verran omaa gospelmusiikkia, jota esitti nuorille rippileireillä duona hyvän ystävänsä **Mikko Tarrin** kanssa.

Ensimmäinen hänen tekemänsä kappale oli Tunnen olevani yksin, joka tekijänsä mukaan kuvastaa 15-vuotiaan Jussi-Pekka Rantasen ja muiden samanikäisten aikuisuuteen pyrkivien nuorten tunteja.

”Näitä lauluja tekemällä pääsin purkamaan omia tuntejani, jotka liittyivät vaikeisiin ja henkilökohtaisiin kysymyksiin ja itsemäärän omia surujani ja toki olemaan välillä hyvälläkin mielellä. Käsittelemieni asioiden skaala oli laaja. Noita lauluja on harva ulkopuolinen päässyt kuuntelemaan, ja niillä on ollut arvoa ensisijaisesti itselleni.”

MATTI KUHNA